

GLASOVA Panorama

KRANJ, 28. JULIJA 1962 — LETO II ŠTEVILKA 29

Pred otvoritvijo Gorenjskega sejma

Teden pričakovanja

Pri nas ljudje radi govorijo, da se na napakah učimo
— Vsa zabava na razstavišču v kozarcu

● Za mesto Kranj in bližnjo okolico v koledarju ni bolj razgibanih časov kot so ob vsakoletnem gorenjskem sejmu. Mesto dobi za sicer skromne razmere povsem drugačni, bolj vele mestni izgled. Za nekatere je večja gneča na cestah in glasnejši vrvež okoli razstavišča že dokaz, da smo prišli v »deveta nebesa«. Za bolj zahtevne meščane pa je sejmski vrvež podoben »vaškemu sejmišču«, kjer mešetarijo z vsemi mogočimi in nemogočimi človeškimi čednostmi. V takšnem navzkrižju je težko potegniti skupni imenovalec, ki bi odražal dejansko sliko.

Ze vrsto let ima Gorenjski sejem pretežno gospodarski značaj. Močno je še vedno zanemarjena turistična in zabavna stran te znane gorenjske prireditve. Pred resnejšimi zabavnimi prireditvami si včasih moramo od sramu zakrivati oči. Podatki, ki smo jih zbrali govorijo, da tudi s turističnim pečatom sejma nimamo srečne roke. Ocene o sejmu so izrekli predvsem tuji obiskovalci. Daleč smo od pomisli, da bi jih pričo tega zavračali,

češ, tuje oko je že po naravi do vsega bolj kritično in nenaklonjeno. Pri nas sicer ljudje radi govore, da se na napakah učimo, vendar bi bil že skrajni čas, da se na napakah tudi nečesa naučimo.

IZRAELC: Sole imate lepe, posebno tekstilna šola je sodobna. Kupil sem največ usnenih torbic, denarnic in tekstilnih izdelkov predvsem izgotovljene obleke.

ANGLEŽ: Vabljuje so nizke cene. Kupil bi mizo s stoli za sejno dvorano. Ovirja je prevoz in carina. Jadrnico bom kupil in spravil na Bledu.

SVICAR: Kje bi dobili lovske potrebščine, pastirske piščali in gorjuške čedre?

DNEVI ODDIHA, KI JIH PREŽIVLJA NOBELOV NAGRAJENEC PISATELJ IVO ANDRIĆ V DRUŽBI KNJIZEVNIKA IN PRIJATELJA ALEKSANDRA VUČA NA BLEDU, KAMOR PRIHAJA SLEHERNO LETO, GREDO H KRAJU. NA SLIKI: IVO ANDRIĆ IN ALEKSANDER VUČO PRED BLEJSKO POSLOVALNICO »IZLETNIKA«, KJER STA POVPRAŠEVALA O ODHODIH AVTOBUSOV IN VLAKOV PROTI BEOGRADU.

EGIPTOVSKKE RAKETE

V okviru praznovanj 10-letnice revolucije so v ZAR bilo znano, da egiptovske uspešno izstrelili kar štiri oborožene sile razpolagajo z

raketami, s kakršnimi so se do sedaj ponašale le vesile kot ZDA, Sovjetska zveza in morda še ena ali dve drugi državi, je Združeni arabski republikli uspelo dodobra presenetiti svet. V Izraelu se je presenečenje sprevrglo v prvi preplah, saj so tam prepričani, da so rakete, novi avioni iz Sovjetske zveze in drugi pripomočki za vojskovanje, s katerimi je ZAR proti pričakovanju dobro založena, namenjeni predvsem njihovi državi.

Podrobnosti o raketah in njihovih sposobnostih skorajda niso znane. Zvedelo pa so je, da se je raketa »Zaher« uspešno spustila na cilj, oddaljen od kraja izstrelitve 360 milj. To pa zadostuje, da lahko iz ZAR dosežejo vsako mesto v Izraelu.

Vendar rakete niso operativne, ker nimajo nuklerane glave. Naser sam je to poudaril in dodal: »Mi smo proti temu.« Njihova izstrelitev pa je imela veliko propagandno moč in Naserjev ugled v arabskem svetu je spet močno porasel.

Nevarne bolezni

V italijanskem zdravniškem listu so izšli zanimivi podatki o številu spolno obolenih. Stevilo spolnih obolenj se je od leta 1958 dvakrat povečalo. Menijo, da je to povečanje povzročila ilegalna prostitucija.

Iznajdba angleškega letavca

Londončan Wheatley — letavec angleškega vojnega letalstva — se je znašel in izognil velikemu londonskemu cestnemu prometu.

V službi je na londonskem letališču, ki je 35 km oddaljeno od njegovega stanovanja. — Ker je posebno zjutraj in zvečer promet preobremenjen, je zapravil celi 2 uri na poti. Naselil se je na Skotskem, 400 km proč od londonskega letališča, kljub temu pa porabi sedaj polovico manj časa za prevoz kot prej. Wheatley se pripelje z avtomobilom na letališče Prestwick v 10 minutah, nato se usede v letalo in se odpelje na londonsko letališče in je v 50 minutah na službenem mestu.

SREČANJA Z LJUDMI

Že nekaj časa je s skupino francoske mladine iz La Ciotat, ki preživlja počitnice v Kranju, pri nas tudi vodja te mladine gospod ROMAIN ROUX. Razgovor z njim smo izrabili, da zvedemo kaj več o njegovih zapažanjih o mladini pri nas in v Franciji. Prav zadnji čas zelo pogosto postavljajo mladino po svetu pred ogledalo.

● Kateri dogodek bi kot Francoz postavili v zadnjem letu na prvo mesto?

Primerjava mladine

Brez razmišljanja — konec vojne v Alžiriji. To je bil rak, ki je razjedal Francijo. Zdaj bomo dihal bolj mirno, pa tudi življenje se bo verjetno zboljšalo.

● Kakšne so značilne črte francoske mladine? Francozi so kot ljudje individualisti in zelo neodvisni kot osebnosti. Imajo prirojen kritični duh in zelo radi razpravljajo. Zaradi tega je tudi politični spekter raznobarven. Večina francoske mladine je resna in delavna. Izjerno pomenijo seveda »črni suknjiči«, mladina, ki je lahkomišelnost in iztrjena po svojih moralnih načelih.

● Kakšna zveza je med blaginjo in prekrški, ki jih povzroča mladina v »črnih suknjičih«?

Mislím, da blaginja ni kriva za grehe mladine. Edino, kar mladino izprija, je, da do te blaginje ne more priti tako hitro kot si želi.

● Kakšne razlike ste zaznali med francosko in našo mladino?

O francoski mladini sem že povedal, kaj mislim. Sanje vsakega mladega Francoza so čimprej priti do avtomobila in čimveč doživeti. Vaša mladina se je za razliko od francoske zatekla k športu. Vprašal sem nekega fanta, če misli kaj na avtomobil, pa mi je odgovoril, da ima že dobre noge.

ZDRAVKO TOMAŽEJ

ROBIN HOOD v kolumbijskih gorah

WILLIAM ARANHUREN

• William Aranhuren je kolumbijska vlada
• proglasila za bandita in je
• razpisala ogromno nagrado
• na njegovo glavo. Pojava
• Aranhurena, v katerem
• vidi ljudstvo svojega ma-
• šečevca, pa je veren od-
• raz globoko v zaslovenih
• socialno ekonomskih pro-
• cesov na tleh te južno-
• ameriške države.

Po vseh mestih zapadnega dela Kolumbije je mogoče zaslediti takle letak: William Anjel Aranhuren, z nazivom »Mašečevac«. Bandit. Leta starosti: 28. Belec. Oči blesteče. Višok 1 meter in 76 centimetrov. Obleden v vojaško obleko. Vlada razpisuje nagrado 100 tisoč pezozov za tistega, ki ga privede.

»Mašečevac« je eden izmed mnogih »razbojnikov«, ki v zadnjih nekaj letih povzročajo precej neprijetnosti armadi in policiji. Delujejo v težko pristopnih predelih.

GLOBUS

• TO JE BIL MOŽ...

Se noben državni gost ni bil v Parizu s takimi častmi sprejet kot zapadnonemški zvezni kancler. Neki minister je tiho dejal: General de Gaulle bi, če bi le mogel, Adenauerja najraje postavil za predsednika francoske republike.

• POMPIDOUJEVO MNENJE O POLITIKI

Med častnim sprejemom, ki ga je priredil de Gaulle na čast zveznega kanclerja Adenauerja v Elysejski palači, se je Adenauer razgovarjal tudi z ministrskim predsednikom Pompidoujem. V razgovoru je Adenauer vprašal nekdanjega bankirja: »Ali mislite, da je poklic politika težji kot bankirja?«

»Mnogo težji,« je prikimal Pompidou.

• V ALŽIRIJE GREDO URE DRUGAČE

Po neodvisnosti Alžirije so ure naravnali po Greenwichu, ne več po Parizu. Torej zaostajajo za eno uro. Govori se, da je to sprememba tudi v počastitev alžirske vojske, ki je svoja povelja in napade izvrševala po Greenwichu.

• PEVEC V ZAPORU

Ameriški pevec Pat Boone, ki snema v Londonu film »Main Attraction«, je bil obsojen od nekega londonskega sodišča na en dan zapora. Pozabil se je kot davčni obveznik prijaviti policiji. V zaporu so ta dan zaporniki prišli na svoj račun. Pat Boone je priredil koncert, ki so ga poslušali vsi zastonj.

Kmetje jim nudijo zatočišče in jih nikoli ne izdajo – nekateri zaradi sožalja, drugi pa zato, ker se bojijo mašečevanja. Nekateri izmed njih pod vplivom levičarskih krogov težijo, da bi imela njena borba politični značaj. Dr. ji delujejo kot navadni uničil podporne stebre opozicijske liberalne stranke. Policisti, ki so pridrli v Roviro, so hitro opravili s ojo nalogo. Neko noč so pijani prišli tudi na dvorišče Aranhurenovih. Ubili so očeta in zažgali koč. Williamu in bratu je uspelo zbežati. Pri-

KOLUMBIJA

VELIKOST 1.158.335 kvadratnih kilometrov

FREDIVAVEV 12 milijonov

GLAVNO MESTO Bogota

GOSPODARSKE PANOGI živiloreja, rudarstvo

FODNERJE tropsko

člani oboroženih skupin in napadajo vojaške in civiliste, ne da bi imeli pri tem kakšne določene principe.

»SIN NASILJA«

»Mašečevac« je tipični »sin nasilja«. Rodil se je v majhni vasi sredi riža in bombažnih nasadov. Njegov oče je bil navadni najemnik, po prepričanju liberalcev. William je imel 15 let, ko so nasilniki vdrl v njegovo vas. Diktator Ospina Pérez je hotel utrditi oblast konzervativne oligarhije – zveze z najbolj desnimi latifundisti, in se je zato posluževal največjega nasilja, da bi

družila sta se kmetom v planinah, ki so bili tudi prisiljeni, da se skrivajo. Z njimi se je boril tri leta. V tem času je prišel na oblast Rohesa Pinilla in se odločil, da ponudi partizanom amnestijo pod pogojem, da oddajo orožje. To pa je bila le grda prevara, ki si jo je izmislila vojaška kasta, da bi eno diktaturo zamenjala z drugo in pri tem ohromila odpor kmetov. Tudi »Mašečevac« je tedaj položil orožje in se vrnil v mesto Ibague k svoji materi. Da bi ji pomagal izdrževati dva mladoletna brata, se je zaposlil v mehanični delavnici.

V KUBI SO ZAČELI ŠIROKO GIBANJE ZA ODPRAVO NEPISEMENOSTI. KUBANSKE SOLE SO UREJENE SKROMNO, ODVISNO PAČ OD RAZMER V POSAMEZNIH NASELJIH. POVSOD PA SO SI V »PRILožNOSTNIH SOLAH« PRISKREBELI TABLE, NA KATERIH SE UČIJO PISATI

»NEPOKORNI« ZAHTEVAJO IZPOLNITEV OBLJUB

Mašečevanja nad amnestiranimi partizani pa niso prenehala. Ko so kmetje v Tolimi zahtevali nazaj obljubeno zemljo, je armada ostro nastopila proti »nepokornim«. Spet so nastali partizanski odredi. Toda varnostna sila je zajela več bivših partizanov, ki so pristali na amnestijo in med njimi tudi William Aranhuren.

Z bodočo žico okoli vratu so ga z dvajsetimi drugimi ujetniki zaslisevali prav na dvorišču njegovega bivšega doma. Mučili so ga, da bi izveliki iz njega podatke o novih partizanskih grupah v Tolimi. Obsojen je bil na 23 let in 9 mesecev ter nice.

Tudi dve leti po padcu Rohesa Pinilla je ves aparat diktature še vedno ostal nedotaknjen. Osebnosti, ki bi morale odgovarjati za mučenje in masovna pobijanja so zavzemale važne diplomatske položaje in nikogar ni bilo, ki bi jih poklical na odgovornost.

Bivši partizani so uvideli, da so prevarani. Njihovi politični voditelji so se sporazumeli z bivšimi preganjavci. Po mestih in vaseh je kraljevala revščina.

Na taki osnovi so se po vsej državi razvili oboroženi odredi. Nastopil je dan, ko se je bivši partizan William Aranhuren spet lahko imenoval »Mašečevac« in pričel delovati na severu Tolime. Po visokih nagradah, ki so razpisane zanj in njemu enake sodeč pa je kolumbijsko pravosodje zelo energično do ljudi, ki so bili pravzaprav primorani, da vzamejo puške v roke in poiščejo pravico v planinah.

Križem po svetu

Pariz

Francija ne pusti nemških so prebivalci pet let v preko-vojakov pri miru. Nemci, ki morskimi deželah v vrstah tujske legije, sedaj lahko ostanejo v Franciji kot v matični deželi. Če so opravili poseben izpit, lahko po prenehanju pogodbe s tujsko legijo dobijo primerno službo kot orožniki in stražarji na sodišču.

Rekli so.

»Tesno sodelovanje francoske armade in zahodnonemške armade naj bo izvor moči za ves zahod.«

Charles de Gaulle, predsednik francoske republike

»Trenutno živi v Evropi kakih tisoč ljudi na račun tega, ker se ukvarjajo s problemom, kako bi se zmanjšala beda v svetu.«

Adolf Novačinski, poljski satirik

»V današnjem času ni ničesar mogoče doseči z vojno.«

Dr. Kwame Nkrumah, predsednik Gane

»Položaj v odnosih ZDA in Sovjetske zveze bi vsak popučen šabist ocenil kot trajni pat.«

Sebastian Hafner, angleški komentator

»Najprej so črncem omogočili, da pridejo v šole in sedaj so iz šol izgnali boga.«

Georges Andrews, demokratski poslanec

»Kennedy je drugorazredni mož, ki vodi prvorazredno državo, de Gaulle je prvorazredni mož, ki vodi drugorazredno državo.«

Lord Aetrichan, angleški novinar

»Politiki često zamenjajo ogledalo z oknom. Postavijo se pred ogledalo, kot da bi gledali skozi okno. Vidiijo same sebe in nato razložijo: popuščal sem po javnem mnenju.«

Gullotti, italijanski poslanec

Če bi vsakokrat dobil denar, ko so časopisni članki omenjali »Tretjega človeka«, bi bil danes bogataš.

Graham Greene, scenarist filma »Tretji človek«

Politični barometer se ravno tako težko napove, kakor vreme v Angliji.

Harold Mac Millan, angleški ministrski predsednik

Luči potujejo do obzorja

PRVA SPOZNANJA

V naši družini ni ribičev. Morda nam zato primanjkuje potrpežljivosti. Kljub temu sem imela dovolj priložnosti, da zvem marsikaj o tej pomembni tematiki. Podatke o lastnostih ribičev in velikosti rib sem črpala največ iz »Pavlihe«. Pred pol desetletja sem si prvič lahko prav od blizu ogledala, kakšen je trnek. Skupina navdušenih ribičev je opetala s trnki, ko se je po cesti vračala proti domu. In tako je eden izmed svetlih kaveljčkov našel moje krilo, ko sem šla — nič hudega sluteč — mimo. Ker je precej dolgo trajalo, da so me rešili, sem si to zadevo lahko dobro ogledala.

Prvi tesnejši stiki s predstavniki ribjega rodu so me spravili še v večjo zadrego. V šoli sem po dveurnem predavanju o razpoznavanju pokvarjenih rib res našla v velikih ekledi z ribami, ki so bile pripravljene za praktične vaje, nadvse sumljiv individuum. Prijela sem stvar za rep, jo vzdignila in zavpila: »Ali se vam ne zdi, da je ta riba pokvarjena?« Zgodilo se je nekaj nepričakovanega. Riba je v znak protesta začela divje migati, da sem jo prestrašena izpustila. Sicer pa je imela prav, ker je bila res popolnoma sveža. V posodi z vodo je živel. Še tri ure in bi gotovo še dlje, če je ne bi potrebovali za kosilo.

Od tedaj naprej sem se rib in ribičev izogibala.

V veliko tolažbo pa mi je bilo, da imajo tudi drugi težave s tem opravilom. Pomislite, kaj se je zgodilo Juretu. Zelo pameten fant je in vsak trenutek uporabi za »globoko« razmišljanje. Tako je neko jutro »globoko« zamišljen sedel nad globokim tolmunom in se pripravljati, da bi vrgel trnek. Ni povedal, o čem je razmišljal, samo to je gotovo, da o ribolovu ni, ker bi sicer ne vrgel trnka v vodo s palico vred. Draga palica je pri priči utonila, vendar je bil konec srečen, ker je Jure kljub hladnemu vremenu skočil v vodo in rešil dragoceni pripomoček. (Tisto o kupu zdravil, ki jih je pospravil, pa tokrat zamočimo.)

Franci, Joco in Branko so si pridobivali prve ribiške izkušnje na morju. Vedeli so, da živi v morju na milijarde rib in ta podatek jim je popolnoma zadostoval za neizmerni ribiški optimizem. Priprave za prvi odhod na morje so trajale več kot teden dni. Odhod v motornem čolnu — opremljenem z vso mogočo brkljarjo (niso pozabili na večje vedro za plen) — je bil kar malce pretresljiv. Pa se ni zgodilo nič pričakovanega. Po nekaj ur-

Kramljanje o srečanjih z ribami in ribiči, ki pa nima nikakršne zveze z ribiškim pretiravanjem

nem cincanju v čolnu so se vrnili, ker jim je padla v morje še tista riba, ki so jo vzeli s sabo za vabo.

ZDAJ PA ZARES

Zadnji čas je, da rečem še nekaj o pravih ribičih. O tistih, ki večer za večerom odhajajo na morje, ker je lovljenje rib poklic, za katerega so se odločili.

Z ribiči sem se spoznala v Fažani. Nanje so me opozorile lučke, ki so vsak večer

gim fažanskim ribičem, da so odpluli po ribiško srečo, kljub temu da tega niso nameravali. Za barko sta priležena dva čolna, ki sta prav tako opremljena z generatorji za napajanje slepečih luči.

Voznja do »obzorja« ni bila dolga. Po manj kot eni uri smo prispeli na izbrano mesto. Druge luči iz fažanskega pristanišča so se ustavljale v daljših razdaljah od »Albatrosa«. Ribiči so

kah in gledala v morje, da ja ne bi zamudila nobene ribe, ki bi zašla tam mimo. Kmalu sem bila tako zaspala, da sem tu pa tam le s težavo ugotavljala, če res gledam ribe ali se mi o njih le sanja. Prijazni svečar mi je potrpežljivo razlagal, kako se zbira ribe. Sardelice prihajajo v velikih skupinah v globine pod barko in spuščajo drobne mehurčke, ki se jih ribiči zelo veselijo. Ko namreč ribe zaidejo v ob-

radiu sporočili, da ne bodo vrgli mreže. Toda okoli dveh ponoči so oblaki zakrili konkurenčno svetlobo in kmalu nato so se pod lučmi začele svetlikati prve ribice. Najprej je prišla nemirna družina giric in začela svoj brezglavi tek ob robu senc, pozneje so zašle v svetli krog tudi majhne skupine sardel, sardonov in nekaj skuš. Okoli treh ponoči sta se čolna začela zelo počasi približevati barki, da ne bi prepadla še tistih nekaj sto rib, ki so nasledile njuni svetlobi.

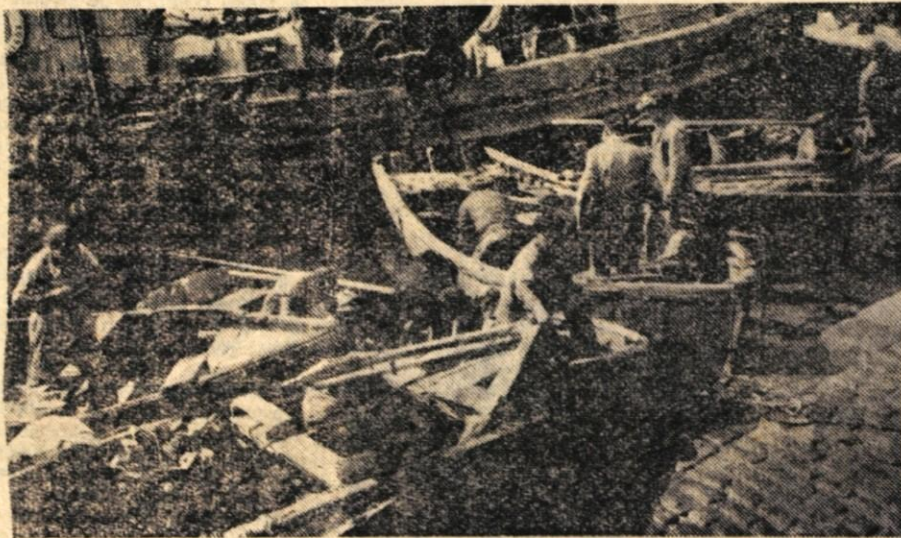
KONČNO SE MI POSVETI

Vsi, ki so do sedaj lahko spali v trupu barke, so zaspano prilezli na krov. Brez besed so začeli pripravljati mrežo. Cepim na kijunu ladjice in si belim glavo s tem, kako je mogoče namestiti to ogromno luknjičasto pregrinjalo (mreža ima namreč okoli 300 metrov dolžine, okoli 90 pa širine) tako v morje, da se z njo kaj zjame. Sele tik pred koncem sem si lahko priznala, da sedaj to reč dobro razumem.

Ko sta čolna priplula do ladje, so pogasili luči na barki in na čolnu. Od čolna z lučjo, ki je zadrževala ribe, smo se potem oddaljili nekaj deset metrov in se nato ločili še od čolna, na katerega je bil pritrjen eden izmed vogalov mreže. Barka je za tem v loku obkrožila luč in puščala za sabo mrežo, katere sled so izdajali koščki plute, pritrjeni na njen zgornji rob. Mreža je potonila, ker je bila na spodnjem robu obtežena s svinčeni utežmi. Krog okoli osvetljenega čolna je bil hitro sklenjen. Na poseben škripec na barki so navili vrvi, napeljavajo skozi spodnji rob in tako zadržili vrečo. Sele sedaj so se ribiči razživelili. Bili so nadvse zgovorni in dobre volje, kljub temu da je bil njihov trud slabo poplačan. Ko so potegnili mrežo nazaj na barko in zmetali v morje najrazličnejše rastlinske in živalske prebivalce morskega dna, ki niso za rabo, so jim ostale 4 lignje, zabojček skuš, za dobro večerjo giric, zaboj sardonov in nekaj zabojev sardel.

Dan je že bil, ko smo se vračali v pristanišče: ribiči utrujeni, jaz strahansko zaspala. Za konec so mi pripravili še eno presenečenje. Najprej mi je bilo nerazumljivo to, da so tako dobre volje, čeprav je bil njihov trud zaman, potem so pa še ta plen velikodušno delili galebom, ki so jih kriče opozarjali nase. Najprej so jim metali le poškodovane ribe, potem pa vse po vrsti, kar jim je prišlo pod roko.

METKA GOSTIČ

ZADNJE PRIPRAVE PRED ODHODOM RIBISKI SREČI NAPROTI

zaplule iz pristanišča in se ustavile prav na mestu, kjer sta se za nas, ki smo jih opazovali z obale, stikala morje in nebo.

Privatna in poklicna radovednost (ena je hujša od druge) sta me navedli na to, da sem prosila ribiče, če grem lahko z njimi pogledat, kaj se dogaja na obzorju.

»ALBATROS«

Albatros je velika morska ptica, ki gospodari po pustih in nepristopnih otokih na južnih morjih. Njeno ime nosi ribiška barka, na kateri sem zvedela, kako se lovijo ribe z mrežo.

Na »Albatrosu« dela sedem ribičev. Z njimi so sedaj tudi trije fantiči. Na počitniški »praksi«. »Rojeni ribiči«, si mislim, ko jih opazujem, kako spretno in urno se vrtijo okoli ribiških naprav. »Ti boš pa gotovo ribič,« nagovorim enega izmed njih. »Ne, me ne pa najbolj veseli gojenje cvetic,« mi hitro odvrne. »Med počitnicami grem pa rad lovit.«

Ko se je znočilo, so bili pripravljeni za odhod. Bila je skoraj polna luna in obetal se je slab plen. »Albatros« je vžil pogum tudi dru-

gim fažanskim ribičem, da so odpluli po ribiško srečo, kljub temu da tega niso nameravali. Za barko sta priležena dva čolna, ki sta prav tako opremljena z generatorji za napajanje slepečih luči.

Vsi ribiči so potem odšli spat v spodnje prostore barke. Na krovu je ostal samo eden — svečar, ki bo opazoval zbiranje rib in o tem obveščal kapitana ter skrbel za zvezo z ribičema na čolnih.

NELOJALNA KONKURENCA Z NEBA

V temnih nočeh ribe niso izbirne in se rade zbirajo pod električnimi lučmi. Ob polni luni pa umetno svetlobo dobesedno ignorirajo. Zato ribiči v svetlih nočeh ne odhajajo na morje. V takem času popravljajo v pristanišču mreže, čistijo barko, malo pa tudi počivajo. Včasih je bil ribolov v nočeh, ko je na nebu polna luna, celo prepovedan, ker so hoteli tako doseči, da bi imele ribe vsaj teden dni v mesecu mir in se nekoliko zbrale in odpočile.

Namestila sem se na za-voju praznih vreč ob svetil-

močje svetlobe, ne morejo več oditi.

Tisto noč pa je zelo slabo kazalo. Večje skupine rib sploh niso prihajale. Priplaval je nekaj skuš, sardelic in dve lignji. Eno izmed njih je izkušeni ribič spretno nabodel na osti. Lignja spada med najbolj cenjene ribe — glavonožce. Razen okusnega mesa jo odlikuje tudi to, da ima le eno kost in še ta je videti kot nekakšno bodalce iz prozorne plastične mase.

Na »Albatrosu« zajamejo v mrežo naenkrat po tisoč ali še več kilogramov rib. To je predvsem odvisno od tega, kako velike jate rib se zadržujejo na območju, kjer lovijo. Do sedaj so največ zajeli 15 tisoč kilogramov rib naenkrat. V lanskem oktobru se je zadrževala ob istrski obali tolikšna množina rib, da so jim tamkajšnji ribiči v starih nočeh zajeli več kot 400 tisoč kilogramov na istem mestu.

»Se velikokrat vračate domov brez rib?« sem povprašala ribiča. »O, seveda,« je odvrnil, »če so ribe, so, če jih ni, jih pa ni.«

Tokrat je naneslo tako, da jih ni bilo. S »Srebrplovcem« so kapitanu »Albatrosa« po

Vojašnice za bogate in siromašne

V ZDA — posebno pa še v New Yorku — **z** veliko naglico rastejo dvajset in večnadstropne stanovanjske stolpnice. Da se lahko vseliš vanje, je potrebno, da si zelo bogat ali pa zelo reven. Trditev je malo čudna, vendar pa jo je lahko obrazložiti.

Zasebni lastniki stanovanj pogled mogoče pripisati vsi podirajo manjše (vendar tudi po štiri ali petnadstropne) stanovanjske hiše na dragocenem zemljišču v bližini newyorškega centra, na njihovem mestu pa zgradijo ogromne stolpnice. V njih so stanovanja, ki jim je na prvi

Vsakdo, ki se želi vseliti v luksuzno »superkasarno« — namenjeno izključno bogatašem, mora z lastnikom skleniti dogovor za več let in plačati astronomsko najemnino. Lastnik bo pred vselitvijo podrobno raziskal, če je kandidat za njegovo stanovanje finančno na trdnih nogah.

Vhod v razkošno stolpnico mora očarati največjega izbirneža. Po zidovih visijo reprodukcije Picassoa, tudi

po dvajsetkrat povečane, po kotih so majhni japonski vrtički ali cele zbirke izrednih kopij znanih starih in novih skulptur. Vrtarja je tu zamenjal »menažer rezidence«, fini gospod, ki nadzoruje vrtarja, pomožno osebo in po vsej verjetnosti tudi stanovavce. Take hiše nimajo »liftbojev«, toda kakor hitro človek stopi v dvigalo in ga požene, se v sobi hišnega detektiva pojavi slika na televizijskem ekranu, da ta lahko oceni, če je potnik v dvigalu nevaren za stanovavce.

Kljub temu so nezgode stanovavcev tolikšne, da so postale najbolj priljubljena tema tamkajšnjih zabavnih časopisov. Najslabše je, ker so zidovi tako tanki, da je mogoče slišati vsak gib v sosednjih prostorih. Tako posebno obupujejo sosedje družin z otroki pevcev, glasbenikov, ljubiteljev radia in gramofona. Širi se domislica, da je v teh hišah mogoče slišati celo to, kdaj si sosed umiva zobe. Razen tega pa so stanovanja vse prej kot prostorna; majhna so in nizka. Vodovodna in električna napeljava je menda tako slaba, da je po krajšem času stanovanje kar zatrpno z neuporabnimi instalacijskimi napravami.

Epidemija graditve takih stolpnic se je pojavila v zadnjih nekaj letih in je brez dvoma posledica predpisov, ki določajo izredno majhno stanarino v nekaj desetletij starih hišah, med-

tem ko jo v novih hišah lastnik lahko določi sam. No, kljub vsemu temu se stanovavci teh hiš ne izseljujejo, ker je to, če stanuješ v taki hiši postalo javna legitimacija nadpovprečno dobre situiranosti.

»Superkasarne« za najsiromašnejše se po zunanosti ne ločijo od onih drugih. Gradi jih država, da bi »zapostavljene« člane družbe končno namestila v stanovanja — dostojna človeka. Toda kmalu ta nova stanovanja postanejo še slabša kot umazane kočice, v katerih so siromašni prej živeli, življenje pa je zanje tu res še težje. Ker so tam zbrani le ljudje, ki niso sposobni ali pa nočejo zaslužiti dovolj za vsakdanje potrebe, si pri sosedih ni mogoče ničesar izposoditi, kot je bilo mogoče v predmestju. Prav tako tu ni trgovca, ki bi dal kaj na upanje, ker je v stolpnici ogromna samogramofona. Širi se domislica, da je v teh hišah mogoče slišati celo to, kdaj si sosed umiva zobe. Razen tega pa so stanovanja vse prej kot prostorna; majhna so in nizka. Vodovodna in električna napeljava je menda tako slaba, da je po krajšem času stanovanje kar zatrpno z neuporabnimi instalacijskimi napravami.

ENO IZMED STANOVANJSKIH NASELIJ V NEW YORKU, V STOLPNICAH, KI JIH VIDIMO NA SLIKI, ŽIVI OKOLI 11.250 AMERIŠKIH DRUŽIN

• NAJMANJŠE GLAVNO MESTO NA SVETU

Ob razglasitvi afriške države Ruande so ameriški časopisi pisali, da je Kigali najmanjše glavno mesto na svetu. Prestolnica Ruande ima samo 4.000 prebivalcev. Toda ameriški bravei so

nosilnostjo 131.000 ton je naročila neka japonska tvrdka, da bi pocenila prevoz nafte iz Perzijskega zaliva. Z izgradnjo drugega tankerja enake velikosti bodo pričeli prihodnje leto.

• NAJSTAREJŠE NASELJE V EVROPI

riških otrok imajo vsaj štirje večje ali manjše napake na očeh. Ta porazna slika se bo sedaj še poslabšala zaradi vpliva televizije. Ameriški otroci ure dolgo gledajo utrujajoče televizijske sporede. Najbolj pogoste napake na očeh so: kratkovidnost, dalekovidnost itd. V ZDA uporablja naočnike 90 milijonov Američanov, skoraj polovica od skupnega števila prebivalstva.

ZANIMIVOSTI

kmalu popravili napako uredništva. Dve glavni mesti: Vanduz v kneževini Lichenstejn in Andora v državi Andorji še vedno nista dosegli tega števila.

• NAJVEČJI TANKER NA SVETU

Pred kratkim so spustili v morje največji tanker na svetu. Zgradili so ga v ladječednicah japonskega mesta Kjašju na zahodnem Japonskem. Tanker »Nišo maru« z

V bližini bavarskega mesta Herrsbrucka so odkrili najstarejše človeško naselje v Evropi. Ostanke človeških bitij so našli v pečinah severno od mesta. Znani nemški geolog in poznavavec ledene dobe Peter Sesler meni, da je naselje staro najmanj 175.000 let. Tudi znanstvenike iz drugih dežel bodo povabili, da bodo proučevali to naselje.

• SLEPI AMERIČANI

Od približno desetih ame-

• KRALJ AVTOMOBILOV

Henry Ford, kralj avtomobilov iz Detroita, je bil med obiskom v New Yorku osumljen, da je ukradel avto. — Ford, ki je parkiral svojega Chevroleta pred neko restavracijo, se je po obedu usedel v drugi avtomobil, s katerim se je zapeljal nazaj v hotel, ne da bi opazil svojo zmofo. Lastnik avtomobila je javil policiji in ta je našla avto šele drugo jutro pred hotelom, kjer je stanoval Ford.

TAKLE AVTO, KI LAHKO VOZI IN PARKIRA NA SUHEM IN V VODI, SO IZDELALI V ZAHODNI NEMCIJI, VGRAJEN IMA ANGLESKI MOTOR, PATENTIRAN PA JE V ZDA. NA KOPNEM JE NJEGOVA NAJVEČJA BRZINA 80 KILOMETROV NA URO, V VODI PA 20. V NJEM JE CRPALK ZA CRPANJE VODE, OB STRANEH PA IMA LADIJSKE SIGNALNE LUCI IN DVA PROPELERJA. V NJEM SE LAHKO PELJEJO 4 OSEBE

Pot

Bila je nedelja popoldne, ko smo zapustili Ljubljano. V večernih urah nas je sprejela Reka in nas znova prepričala, da je pravo mesto. Čeprav Reka ni niti tako velika, daje vtis popolnega pristaniškega mesta.

Na ladji

Peljali smo se z »Jadranom« (po Jadranu), edino našo ladjo, ki ima na svoji palubi tudi bazenček (3 x 4 m). Bilo je pozno zvečer, ko smo se vkrcali. Vljudno so nas opozorili, da naj se zadržujemo tam, za kamor smo si kupili vozovnico. Turisti spodaj, 1. razred malo nižje in »kabinski« potniki najnižje ali pa v kabinah. Vozovnica je merilo n. ladj (verjetno še kje). Po tem je moč tudi ugotoviti, koliko ima kdo v žepu. Čim višje greš po stopnicah, tem manj domače govorice slišiš, pa tudi mnoge evropske omagajo pred palubo za »kabinske« potnike in se raje zadovoljijo z ležalnimi stoli (890 dinarjev Reka - Dubrovnik). Le ameriška angleščina se s težavo prebija v vetru na najvišji palubi od potnika do potnika. Ko jim opoldne napolni jo bazen, zvedo za to lahko tudi potniki v prvem razredu, ker bazen pušča in tako curljajoča voda zmoli dve klopi, ki so določene zanje, in jim vzame prostor. Ljudje res nikoli niso zadovoljni s tem, kar imajo. Hočejo še več, čeprav jim ne koristi...

Marisa

Še preden se zleknem v svoj ležalnik, zapazim moža z nakratko ostrizenimi sivimi lasmi, kako sedi v smeri vožnje in brundala pesmico.

Stopim bližje in poslušam: »Mariso, Mariso, Mariso, Mariso... in nič drugega.

Pomislim, se odločim, stopim še bližje in vprašam v srbrhrvaščini: »Kdo je Marisa?»

»Ženska!« odgovori mirno in ne da bi me pogledal.

»Kakšna?« nadaljujem.

»Lepa!« je spet kratak.

»Od kod je?«

»Split!«

»Kaj dela tam?« Se vedno me ne gleda.

»Italijanka!«

In tako je šlo še nekaj časa, potem pa me je pogledal. Hitro je odšel na krmo. Tudi jutraj je še vedno brundal.

Ribiški čolni

Ko sem že ležal v svojem ležalniku, sem prisluhnil pogovoru dveh starejših potnikov. Kmalu sem ugotovil, da sta ladijska kontrolorja. Prvi se je pritoževal nad iztrošenostjo nekaterih naših ladij, drugi pa je govoril o tem, kako je preseletil posadke treh naših ladij, ko je zahteval, da naj

spustijo rešilne čolne. Najhitrejša posadka je to opravila v »samo« 17 minutah, na neki drugi pa je bilo treba celo 25 minut.

Ozrl sem se proti nebu. Zvezdno. Pomiril sem se.

Drugo jutro

Drugo jutro sta se mi ponudili še dve turistični »doživetji«. Mlado avstrijsko turistko, ki je potevala s svojo prijateljico, je menda dožibala omajalo prepričanje vseh tistih, ki menijo, da so Avstrijci izgubili svoj temperament. Pokazala je kaj zmora »wienner Blut« če pride »na sončni Jadran«.

In končno razgovor nemškega turista

Bil je eden tistih, ki se zadovoljuje z ležalnikom. Recimo uradnik. Saj veste približno, kakšni so nemški turisti. Rdeči kot jera, navadno tudi pegasti in povečini svetlolasi. Tak je bil tudi ta. Ker je sedel na robu ladje in pa morda, da bi dokazal nemški smisel za

da ni mogoče videti zastoj ničesar razen tega, kar vidiš že s ceste. Kjer so vrata v muzeje, akvarij itd., so tudi muzice in biljeterji z vslopnicami. Nekateri so v navadnih oblekah, drugi spet v narodnih nošah. Slednjim kar nekako oprostijo, čeprav te olajšajo za nekaj desetakov, saj je sicer moč videti dalmatinsko narodno nošo — posebno moško — le še na lutkah v izložbah. Ženska še pride sem in tja katera v pisanem oblacilu na cesto, vendar moram pripomniti, seveda če to ni žaljivo, da so že vse precej prijetne.

DUBROVNIŠKE IGRE, SPLITSKE IGRE, OPATIJA

EN DAN V DUBROVNIKU

Najprej sem jo videl na visokem barskem stolčku, kmalu za tem pa je že priredila počeni zabavo na promenadni palubi prvega razreda. Pela je vse pesmi C. Valente, kar jih je znala in kar jih ni, se vrtela po ladji in ko se je njej že dovolj vrtelo, je plezala po najnižjih ladijskih vrveh in se nato s treskom spuščala na ladijski pod. S tem svojim početjem je

poslovnost, je molel trnek v vodo. Poleg njega je ležal neki naš turist s Stajerskega.

»Lepo je pri vas in počeni!«

»To že, to že!«

»Da, samo ne znate še, veste, premalo ste najdljivi!«

»Se bo treba, se bo treba!«

»Tretje leto sem že pri vas. Čeprav sem vedno brundal, kadar sem bil na ladji, pa le še pridem!«

Na kaj vse človek lahko pozabi ob lepotah naše domovine, pomislim.

Stajerec kisko pogleda, ko sliši tisto o bruhanju in se presede.

»Zelo dobro govorite naš jezik!« popravlja Nemeč.

»Veste, bil sem tri leta v Dachau!« pribije Stajerec.

Nemeč kisko pogleda in se presede.

Sredi popoldneva pridemo v Dubrovnik.

V Dubrovniku

Med vožnjo so nam v petih jezikih povedali, da se bližamo mestu, ki že stoletja velja za biser Jadrana. Daleč sem od tega, da bi hotel oporekati tej »ladijski reklami«. Dubrovnik je bil tudi letos lep, vroč, prijazen, čist, a drag, sicer lahko kupiš v glavni mestni kavarni steklenico pivs ceneje kot v kranjski restavraciji Park, pa tudi na luksuzni ladji »Jugoslavija« ga dobiš ceneje, vendar se žep kljub temu hitro izprazni. V Dubrovniku letos men-

1962. PULJSKI FESTIVAL, SPLIT 1962...

Že na Reki smo videli plakate, ki so opozarjali na razne festivale, gledališke gre, zabavne melodije v Splitu, opere v Opatiji, filma v Puli...

Spomnim se na ljubljanski festival ali pa na glavno kranjsko turistično prireditve, ki je menda »kresna noč...«

Te obalne prireditve nudijo vsem, ki prihajajo v tem času sem, izbor najkvalitetnejših prireditev, pa tudi slabših (sicer pa večina tako nima merila za kvaliteto) za »velike« denarje. Cene za dubrovniške prireditve so od 300 do 1500 dinarjev. Tujcem pa seveda še vedno niso previsoke, saj si npr. noben Anglež ne bi mogel ogledati predstave v Old Vicu za denar, ki ga da za isto predstavo tega gledališča v Dubrovniku.

Igravci brez kostumov

Prav nepričakovano sem v ponedeljek videl premiero Shakespearovga dela Romeo in Julija. Angleški igravci, ki bi morali odigrati predstavo že v nedeljo, so se znašli v sila neprijetni situaciji, saj so iz Prage dopotovali brez kostumov. Kako se je to zgodilo, še danes nihče dobro ne ve. Na nervozne intervencije predstavnikov iger, so odgovorni pri

JAT pristali na to, da pripeljejo kostume za cno predstavo. Vendar so bili spet tako nesrečni, da so jih pripeljali za Sveto Ivano, ki je na sporedu kot druga v vrsti prireditev. Tako se je vse zavleklo in nazadnje je v ponedeljek le prišlo do premiere. Videli smo ta največji uspeh Old Vica v zadnjih dveh letih, potem ko si ga je ogledala Amerika in dobršen del Evrope. Režiser in glavni igravci so nam posredovali delo v res pravi renesančni obliki, kakršne pri nas do zdaj še nismo videli. Dolgotrajno ploskanje popolnoma nabitega auditorija v trdnjavi Lovrjenac je zaključil mladi igravec Romea. Mladenič je ves presrečen ob navdušenem občinstvu in prevzel od dubrovniškega ambienta izrekel zahvalo v imenu vsega ansambla. Zahvalil pa se je v nemščini, ker jo menda mi bolje razumemo!

Shaw

spet v

Dubrovniku

Stari Irec s sivo brado, ki ga poznamo kot dramatika, politika in avtorja dovtipov, se je letos po dolgem času spet pojavil v Dubrovniku. Shaw je že med obema vojnama rad zahajal k nam, saj sta ga Dubrovnik in Crna gora nekajkrat privabila. Tokrat je prišel k nam preko CSR, sicer s komplikacijami, ki sem jih že opisal, vendar prišel je in vsi ljubitelji gledališča, ki so se zbrali v festivalnem Dubrovniku, so se ga razveselili. Veseli so bili tudi njegov brivec v Dubrovniku, natakariji, ki so ga stregli, in vsi tisti redki, ki se ga še spominjajo iz časa med obema vojnama.

Novinarska raca, boste rekli, ker veste, da je šelji vi Irec, kljub temu da je bil trdoživ in da je prignat precej čez devedeseto, moral sredi prejšnjega desetletja zapustiti ta svet, ki ga je tako vztrajno zbadal.

Vendar nimate prav. Shaw je prišel. Da je, se moramo zahvaliti spet angleškim igravcem, ki so z njegovo Sveto Ivano obudili spomin na velikega Irec in pokazali še drugo svojo najboljšo predstavo.

MITO TREFALT

Gunduličev spomenik v Dubrovniku

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 22, 23, in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7, 9, 12, 13, 15, 17, 22, 23, in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA - 28. julija

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Chopinov mazarurke igra pianist
Arthur Rubinstein
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.10 Zabavni kaleidoskop
9.45 Poje ženski vokalni kvartet
10.15 Od tod in onod
11.00 Iz zgodbe o mali Co-Co-San
11.40 Iz albuma popevk
12.05 Viški fantje na obisku
12.15 Kmetijski nasveti - Vet. Vladko Vrečko: Nekatera vprašanja praščereje
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Popularne orkestralne skladbe slovenskih skladateljev
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Napotki za turiste
15.25 Glasbena medigra
15.30 "Vragov trilec" - sonata v g-molu
15.45 Popularni Emil Adamič
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Kitara in harfa
18.10 V vedrem razpoloženju s skladateljem Richardom Strausom
18.45 Naši popotniki na tujem
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Sobotni ples

NEDELJA - 29. julija

8.00 Mladinska radijska igra - Mehikanec
8.47 Poje otroški zbor RTV Ljubljana p. v. Janeza Kuharja
9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
9.45 "Sel je popotnik skozi atomski vek" - pesmi
10.00 Se pomnite, tovariši...
10.30 Operna matineja
11.30 Milenko Šober: Neznane umetnine iz Vojvodine
11.50 Anton Svab: Zlata kraljica
12.00 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
13.30 Za našo vas
14.00 Slovenske narodne za glas in klavir v priredbi Cirila Preglja
14.15 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Ob zvokih zabavne glasbe
15.30 Intermezzo "alla ungherese"
16.00 Humoreska tega tedna

16.20 Melodije za nedeljsko popoldne
17.05 Sportna nedelja
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Vaša pesem - vaša melodija
20.50 Sportna poročila

PONEDELJEK - 30. julija

8.05 Hugolin Sattner: Jefejeva prisega, kantata
8.32 Pisani ritmi
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Zabavna orkestra Robert Farnon in Lawrence Elliot
9.40 Stara glasba za flavto, oboe in klavir
10.15 Od tod in onod
11.00 Na obisku pri skladatelju Jakovu Gotovcu
11.35 Petindvajset minut za dobro voljo
12.05 Janez Jeršinovec poje slovenske narodne pesmi

TOREK - 31. julija

8.05 Pesmi o jutru
8.25 Zabavni kaleidoskop
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.10 Dva baročna koncerta
9.45 15 minut s Kmečko godbo
10.15 Od tod in onod
11.00 Glasba za otroke Bruna Bjelinskega
11.20 Rolf in Aleksandra Becker: Dovolite - ime mi je Cox
11.55 Veseli intermezzo
12.05 Trio Slavka Avenika s pevci
12.15 Kmetijski nasveti - Vet. Milan Dolenc: Nalezljiva malokrvnost kopitarjev
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Pojeta Renata Tebaldi in Mario del Monaco
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

12.15 Kmetijski nasveti - Miki Pucko-Sešek: Razvažanje hrane na delovna mesta
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Modest Musorgski: Slike z razstave
13.59 Intermezzo - igra violinist Blaise Calame
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
15.20 Zabavni zvoki
15.40 Literarni sprehod
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Arijia skozi stoletja
18.10 Portreti jugoslovanskih skladateljev
18.45 Novo v znanosti
19.05 Glasbene razglednice

20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije
20.45 Kulturni globus
21.40 Igrajo majhni zabavni ansambli
22.15 Zvočne slike raznih dežel
22.50 Literarni nokturmo
23.05 Zadnji ples pred polnočjo
15.20 Deset minut z zabavnim orkestrom vzhodnonemškega radia

15.30 V torek na svidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Hector Berlioz: Fantastična simfonija
18.10 Mali plesni kotalj
81.30 Poje Mariborski komorni zbor
18.45 S knjižnega trga
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Pojoči horizonti juga
20.00 Radijska igra
21.45 Aleksander Lajovic: Fantasia notturna
22.15 Franz Schubert: Kvintet za klavir, violino, violo, violončelo in kontrabas
22.53 Humoresko Jaroslava Kocijana zaigra violinist Josef Suk
23.05 Vsem, ki bi radi še plesali
23.35 Z lepimi melodijami se poslavljamo od vas

SREDA - 1. avgusta

8.05 Simfonična matineja
8.55 Pisan svet pravljic in zgodb

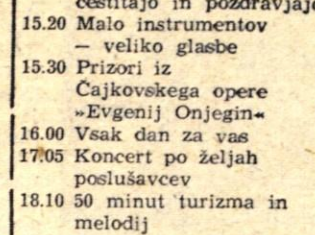

9.25 Matineja za zabavo
9.45 Violinistka Jelka Staničeva izvaja štiri

ekscitacije za violino in klavir
10.15 Od tod in onod
11.00 "Crtomir po boju"
11.15 Človek in zdravje
11.25 Zabavni kaleidoskop
12.05 Veseli hribovci so prišli
12.15 Kmetijski nasveti - Jože Gregar: Vzpenjava rastline
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Iz baleta "Ohridska legenda"
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Nekaj arij in drugih oolomkov iz Händlove opere
15.20 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi raznih narodov
15.40 Ludwig van Beethoven: Sonata za rog in klavir
15.55 Isaac Albeniz: Malaguena
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Soferjem na pot
17.50 Kaj nam je pripravil zabavni orkester RTV Ljubljana
18.10 Favni in njegova flauta
18.45 Ljudski parlament
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Naš variete
21.00 Fank Martin: Koncert za violino in orkester
21.30 Pred mikrofonom so naši pevci in majhni zabavni ansambli
22.15 Morda smo izbrali tudi vašo priljubljeno melodijo
22.50 Literarni nokturmo
23.05 Rock'n roll, cha-cha-cha in twist
23.30 Skladatelja Josip Slavenski in Lucijan Marija Škerjanc

CETRTEK - 2. avgusta

8.05 Jutrjnica s čehoslovaško glasbo - ljudski in umetni
8.30 Zabavni kaleidoskop
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.10 Veseli počitnice
9.25 Iz treh slovanskih oper
10.15 Od tod in onod
11.00 Tri orkestralne podobe
11.30 Pol ure priljubljenih popevk
12.05 Vaški kvintet s pevci
12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Albin Stritar - Ing. Rado Linzner: Na gnojila za ozimino mislimo že zdaj
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Pri Chopinu
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Malo instrumentov - veliko glasbe
15.30 Prizori iz Čajkovskega opere "Evgenij Onegin"
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušavcev
18.10 50 minut turizma in melodij
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov

9.25 Matineja za zabavo
9.45 Violinistka Jelka Staničeva izvaja štiri

20.45 Zabavni intermezzo z orkestrom Raphaela
21.00 Literarni večer
21.40 Dvajset minut pri skladatelju Sergeju Prokofjevu
22.15 Naš skupni studio
23.05 Sedaj pa... plesna glasba na tekočem traku

PETEK - 3. avgusta

8.05 Prva slika Gershwinove opere "Porgy in Bess"
8.30 Zabavni kaleidoskop
8.55 Pionirski tehnik
9.25 Milutin Radenković: Concertino za klavir in orkester
9.43 Slovenske narodne v prireditvi Karla Pahorja
10.15 Od tod in onod
11.00 Dopoldne pri Wolfgangu Amadeju Mozartu
11.25 Rolf in Aleksandra Becker: Dovolite - ime mi je Cox
12.05 Pozdrav iz Vranja
12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Bojan Nendel: Zreja plemenskih telic
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Z junaki Donizettijevih oper

14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 V domačem tonu
15.20 Samo za orkester
15.30 Srečanje z Mendelssohnom
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Solist tega tedna
17.40 Mali klub ljubiteljev popevk
18.10 Ermanno Wolf-Ferrari in
18.15 Iz naših kolektivov
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Antonio Vivaldi
20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
20.30 Zbori Orlanda di Laesa in njegovih sodobnikov
21.00 Zabavni orkester Norie Parramor
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Vabimo vas na ples
22.50 Literarni nokturmo
23.05 Iz sodobne glasbene literature

Drugi program

SOBOTA - 28. julija

20.00 Iz oper Giuseppeja Verdija
21.15 Jazz na koncertnem odru
22.15 Ples na valu 202 m

NEDELJA - 29. julija

12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih

13.10 Z velikih opernih odrov
14.00 S popevkami po Evropi
14.23 Pianist Görgy Cziffra z novimi posnetki
15.15 Nedeljskim kopavcem za prijetno popoldne
20.00 Uršo Krek: Koncert za violino in orkester
20.40 Ciklus Mednarodne radijske in TV univerze
21.00 V nedeljo ob devetih zvečer
22.15 Wagnerjeve melodije

PONEDELJEK - 30. julija

20.00 Za razvedrilo in dobro voljo
21.10 Od pianina do big banda
20.00 Zabavni peče mele
20.00 Jugoslovanski skladatelji v zborih
20.30 Veliki posnetki stoletja
21.00 Nekaj prizorov iz Smaregljeve opere "Istrska svatba"
21.30 V plamenih atomske smrti
21.45 Jazz ob 21.45

SREDA - 1. avgusta

20.00 Carl Orff: Mesec, opera v petih slikah
21.20 Igrajo majhni in veliki zabavni orkestri

CETRTEK - 2. avgusta

20.00 Bard izpod Beskidov
20.50 Popevke in plesne melodije

PETEK - 3. avgusta

20.00 Zabavni peče mele
20.30 Izleti v deželo samospevov
21.20 Deset minut z orkestrom Dalibor Brazda
21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
21.45 Jazz ob 21.45

Televizija

SOBOTA - 28. julija

RTV Ljubljana
19.30 Veter - serijski film JRT
20.00 TV dnevnik RTV Beograd
20.20 Propagandna oddaja
20.30 S kamero po svetu in domovni RTV Zagreb
20.50 Propagandna oddaja Italija

21.05 Glasbena revija RTV Ljubljana
22.15 Poštna kočija - serijski film RTV Beograd
22.15 Tretji človek - serijski film

NEDELJA - 29. julija

Sportno popoldne RTV Beograd
20.00 Sedem dni RTV Zagreb
20.45 Casta Diva - italijanski igrani film Evrovizija
22.15 Mednarodno tekmovanje v simfoničnem jazzu

PONEDELJEK - 30. julija

JRT
20.00 TV dnevnik RTV Beograd
20.20 Tedenski športni pregled RTV Zagreb
20.35 Dom staršev - sovjetski igrani film

TOREK - 31. julija

NI SPOREDA!

SREDA - 1. avgusta

JRT
20.00 TV dnevnik RTV Zagreb
20.20 Propagandna oddaja
20.30 Prepovedan sad - francoski igrani film

CETRTEK - 2. avgusta

JRT
20.00 TV dnevnik RTV Ljubljana
20.20 Interpol - serijski film RTV Beograd
20.20 Poštna kočija - serijski film RTV Ljubljana
20.50 TV obzornik
21.20 Nedeljska romanca - madžarski igrani film

PETEK - 3. avgusta

JRT
20.00 TV dnevnik RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
20.40 Vse zaradi nje - ameriški igrani film

Kino

Jesenice "RADIO"

28. do 30. julija ameriški barvni CS film OBSEDNA ZENA
31. julija do 1. avgusta, italijansko španski film SCANO BOA
2. do 3. avgusta, ruski barvni film DEKLISKA POMLAD

Jesenice "PLAVZ"

28. do 29. julija, jugoslovanski film DR...
30. do 31. julija, ameriški barvni CS film OBSEDNA ZENA
1. avgusta, nemški film DANCES SE ZENI MOJ MOZ
2. do 3. avgusta, italijansko španski film SCANO BOA

Ziravnica
28. julija, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA
29. julija, jugoslovanski film POKLICAN JE TUDI V 3
1. avgusta, ameriški barvni CS film OBSEDNA ZENA
28. julija, jugoslovanski film POKLICAN JE TUDI V 3
29. julija, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA
2. avgusta, ameriški barvni CS film OBSEDNA ZENA

Koroška Bela

28. julija, italijansko španski film SCANO BOA
29. julija, nemški film PRIMER INSPEKTORJA SCHIR-DINGA
30. julija, jugoslovanski film DR...
31. julija, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA

Kropa

28. julija, zahodno nemški film MOJA LEPA MAMA ob 10. uri, nemški barvni film FREDDIE POD TUJIMI ZVEZDAMI ob 18. in 20.15, premiera nem. filma VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 22.15 uri
2. avgusta, češki film NEVARNA IZNAJDBA ob 20. uri

Duplica

28. julija, ameriški barvni film OSAMLJENI MASCEVAVEC ob 20. uri
29. julija, ameriški barvni film OSAMLJENI MASCEVAVEC ob 15, 17, in 19. uri

Radovljica

29. julija, italijanski film CIOCARA - CIOCARA ob 16. in 20. uri
29. julija, francoski film GREH MLADOSTI ob 18. uri
31. julija, italijanski film MLADOLETNICE ob 20. uri
1. avgusta, italijanski film MLADOLETNICE ob 18. in 20. uri
2. avgusta, francoski film FRANCOZINJA IN LJUBEZEN ob 20. uri
3. avgusta, francoski film FRANCOZINJA IN LJUBEZEN ob 18. uri
3. avgusta, jugoslovanski film MEDALJON S TREMI SRCI ob 20.30 uri

Letni kino Partizan
Ameriški barvni CS film NEZNANEC JE PRISEL ob 20.30 uri

Skotja Loka "SORA"

28. julija, ameriški film RI-JO BRAVO ob 18.30 in 20.30
29. julija, ameriški film RI-JO BRAVO ob 18.30 in 20.30
31. julija, ruski film NE-POSILANO PISMO ob 20.30
1. avgusta, ruski film NE-POSILANO PISMO ob 18.30 in 20.30 uri
2. avgusta, ruski film RDECE JADRO ob 20.30 uri
3. avgusta, ruski film RDECE JADRO ob 18.30 in 20.30

26. julija - četrtek

Center
Nemški barvni film MOJA LEPA MAMA ob 18. in 20. uri (samo danes)
Storžič
Nemški barvni film FRED-DIE POD TUJIMI ZVEZDAMI ob 10, 18, in 20.30 uri
Letni kino Partizan
Ameriški barvni CS film NEZNANEC JE PRISEL ob 20.30 uri

27. julija - petek

Center
NA DELU ob 18. in 20. uri
Francoski film INSPEKTOR (samo danes)
Storžič
Sovjetski barvni film HAJ-DUSKA KRI ob 10, 18, in 20.15 uri
Letni kino Partizan
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 20.30 uri
1. avgusta - sreda
Center
Nemški film VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 18. in 20. uri

28. julija - sobota

Center
Ameriški barvni CS film VITEZI OKROGLE MIZE ob 18. in 20. uri, premiera ital. filma TV-X (MINA V RITMU) ob 22. uri
Storžič
Ameriški barvni CS film NEZNANEC JE PRISEL ob 10. uri, nemški barvni film FREDDIE POD TUJIMI ZVEZDAMI ob 18. in 20.15, premiera nem. filma VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 22.15 uri

Letni kino Partizan

Premiera sovjetskega barv. filma HAJDUSKA KRI ob 20.30 uri
Svoboda
Ameriški film ZVERINA ob 20. uri
Cerkije - Krvavec
Ameriški barvni CS film VELIKA ZEMLJA ob 20.30 uri
Naklo
Angleški film POPLAVE STRAHU ob 20. uri

29. julija - nedelja

Center
Ameriški film ZVERINA ob 10, 12. uri, nemški film JAZZ, LJUBEZEN IN PESEM ob 16, in 18. uri (samo danes)
Storžič
Ameriški barvni CS film NEZNANEC JE PRISEL ob 10, in 14. uri, nemški barvni film FREDDIE POD TUJIMI ZVEZDAMI ob 16, 18.15 in 20.30 uri

Letni kino Partizan
Ameriški barvni CS film NEZNANEC JE PRISEL ob 20.30 uri

Svoboda
Ameriški barvni CS film N'ZNANEC JE PRISEL ob 16. uri, ameriški barvni film PRIJATELJ JOEY ob 18. in 20. uri
Cerkije - Krvavec
Ameriški barvni film VELIKA ZEMLJA ob 17. in 20. uri
Naklo
Angleški film POPLAVE STRAHU ob 19. uri

30. julija - ponedeljek

Center
Nemški film VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 18. in 20. uri
Storžič
Sovjetski barvni film HAJ-DUSKA KRI ob 10, 18, in 20.15 uri
Letni kino Partizan
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 20.30 uri

31. julija - torek

Center
Nemški film VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 18. in 20. uri

Storžič
Sovjetski barvni film HAJ-DUSKA KRI ob 10, 18, in 20.15 uri

Letni kino Partizan
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 20.30 uri
1. avgusta - sreda

Center
Nemški film VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 18. in 20. uri

Storžič
Nemški film VRTNICE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA ob 10. uri, sovjetski barvni film HAJDUSKA KRI ob 18. in 20.15 uri

Letni kino Partizan
Ameriški film POSTNA KOČIJA ob 20.30 uri
Svoboda
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 20. uri

2. avgusta - četrtek

Center
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 18. in 20. uri
Storžič
Ameriški barvni film MOBY DICK ob 10, 18, in 20.15 uri
Letni kino Partizan
Ameriški film POSTNA KOČIJA ob 20.30 uri

3. avgusta - petek

Center
Italijanski film TV-X (MINA V RITMU) ob 18. in 20. uri
Storžič
Ameriški barvni film MOBY DICK ob 10, 18, in 20.15 uri
Letni kino Partizan
Ameriški film POSTNA KOČIJA ob 20.30 uri

Športne prireditve

SMUČANJE:

V okviru praznovanja občinskega praznika Kranja bo jutri na sporedu tekmovanje v slalomu za Česko kočjo nad

Jezerščim. Nastopili bodo naši najboljši alpski smučarji. Ker je prirediteljev sreč vročega poletja, bo nedvomno zelo zanimiva. Start bo ob 11. uri.

VESLANJE:

Danes in jutri bo na Bledu na sporedu državno prvenstvo v veslanju za starejše mladince, člane in članice. Danes se bodo najprej pomerili med seboj starejši mladinci, jutri pa člani in članice.

ODBOJKA:

Drevi ob 18. uri bo na Jesenicah na igrišču pod Medžaklo mednarodna odbojkarška tekma v okviru prazniškega jeseniške občine med delevsko odbojkarško ekipo iz Rima in ekipo Jesenic.

Turistični informator

KRANJ:

Hotel Evropa - Prostih je še 9 postelj.

V privatnih turističnih sobah je na razpolago še 8 ležišč. Dobite jih lahko pri Turističnem društvu v Kranju.

Dom na Joštu - Prostih je še 28 ležišč.

Dom na Krvavcu - Na razpolago je še 42 ležišč. Zičnica obratuje.

Dom na Jezerskem - Prostih je še 20 postelj. Vsako soboto in nedeljo ples.

V privatnih sobah na Jezerskem je prostih še 20 postelj. Dnevno sveže postelje. Na razpolago so tudi čolni za vožnjo po jezeru Crnava.

Dovolilnice za ribolov izdaja Turistično društvo Kranj in poslovalnica "Izletnika" v Kranju.
Na Krvavcu so cene penzionov na skupnem ležišču za člane PD 1050, nečlani pa morajo odšteti 1300 dinarjev. V sobah pa za člane PD 1050, za nečlane 1500 dinarjev. Če šteje skupina več kot pet turistov, je tako, kot bi bili vsi člani.

TRZIC:
V zasebnih sobah je prostih še 15 ležišč, v PODLJUBELJU pri Marti Ankele pa 6 ležišč.
V planinskem domu POD STORŽIČEM lahko prespi 42, na KOFAH pa 22 ljudi.

Dovolilnice za ribolov je moč dobiti pri TD v Trzinu, za lov pa pri upravi državnih lovišč v Kamniški Bistrici.

Še o plenica in dojenčkovi opremi

Marsikatera mlada mamica ne ve prav dobro, kakšno tkanino naj bi kupila za plenice. Zato je prav, da spregovorimo nekoliko več o primernih tkaninah in njihovih lastnostih.

Za plenice je najprimernejša tista tkanina, ki jo imenujemo votla tkanina ali pa tudi tetra. V bistvu sta to dve tkanini, ki sta tkani naenkrat na posebnem stroju. Poznamo v glavnem dve vrsti votle tkanine, in sicer originalne plenice in konfekcijsko votlo tkanino.

Originalne plenice morajo biti iz najboljsega bombaža, iz katerega dobimo fino tan-

ko prejo. Če je tkanina stkana iz debele preje, postane cunjasta in se hitro trga. Plenice iz tanke preje pa lahko služijo trem dojenčkom.

Originalne plenice ni potrebno robiti, ker gosto stkan rob naredijo že pri tkanju. Votlost plenice ima več dobrih lastnosti: hitro se sušijo, umazanija se hitro lahko odstrani, pri sušenju tkanini

nekoliko odstopita in se zato dobro prezračita. Seveda pa so originalne plenice nekoliko dražje od navadnih.

Ponekod izdelujejo originalne plenice tudi v različnih pastelnih barvah, da so v skladu z ostalo dojenčkovo opremo.

Druga vrsta tkanine je konfekcijska votla tkanina ali tetra. Ta tkanina ima po dolžini okoli 2 centimetra široke pasove, ker je namenjena za izdelavo ostale dojenčkove opreme: srajčk, kapic, slinčkov, povojev za popek, hlačk in drugih delov obleke, ki pridejo v dotik s kožo. Ta tkanina je za plenice manj primerna, ker se med pretkanimi pasovi težko odstrani umazanija in se tudi počasneje sušijo.

Tetra tkanina je zelo primerna tudi za izdelavo spalnih srajc.

Za brisanje dojenčka po kopanju je priporočljiva kopalna rjuhica iz trojne votle tkanine. Ta tkanina je navadno 90 centimetrov široka, tkana v pet centimetrskem karu in se prodaja na metre. Zanj uporabljajo debelejše niti, ker je ne peremo toliko kot plenice. Ustrezna tudi za brisače, saj ima še to dobro lastnost, da je po vsakem pranju bolj mehka, kar je prav nasprotno pri frote brisačah. Za brisače je mogoče uporabiti tudi originalne plenice z večjo dolžino (100 do 120 centimetrov).

Ze pred vožnjo so poskusili z izdelovanjem lanenih plenice. Lan ima sicer veliko dobrih lastnosti: vpija več vode kot bombaž, lepše ga je mogoče oprati, vlakna so trdna in trpežna, zaradi česar je posebno primeren za perilo v poročnišnicah. Lan pa je precej hladen in je zato dobro plenice pred uporabo nekoliko otopliti. Tudi plenice, v katerih so bile prepletene lanene in bombažne niti, so se dobro obnesle.

Flanela za plenice ni primerna, ker z nje odpadajo bombažna vlakna. Flanela tudi ne prenaša dobro pranja, zato komaj vzdrži enega dojenčka. Razen tega draži nežno dojenčkovo kožo.

Če pri previjanju uporabimo gumij vložek, lahko uporabljamo tudi plenice v velikosti 40 krat 40 centimetrov. Gumij vložek naj bo le ozek pas in naj ne prihaja v dotik s kožico dojenčka. Nikakor pa niso priporočljive hlačke iz gumija ali polivinila, ker preprečujejo dihanje kože. Prav tako ni primeren slinček iz plastičnih mas, ker ne vpija tekočine. Veliko boljši je slinček iz votle tkanine, ker dobro vpija in zato tekočine ne drsijo po slinčku na druge dele obleke.

Prihodnjič se bomo na kratko pogovorili še o pranju in sušenju dojenčkove opreme.

OTMAR ZUPANČIČ

CE RADI HODITE NA IZLETE V RIBE MORATE IMETI TUDI SODOBNE SPORTE CEVLJE, TORBICO IN RUTKO, CE POPIHA VETER

V počitnicah bi bila rada lepa

Počitnice so tu, morda boste prav kmalu odpotovali na morje. Morda ste se že lepo zarjavele vrnille. Prav gotovo vsaka med počitnicami posveti več časa svoji negi in tudi želi biti lepša. Koža je lepo zarjavela in utrujen obraz je izginil. Nekaj nasvetov, kako se boste med počitnicami negovale.

Zjutraj, preden greste na kopališče, se okopljite v toplo vodi, nato se z mrzlo vodo splaknite in se močno zbršite z grobo brisačo. Ne uporabljajte niti kolonjsko vodo niti parfuma. Lahko bi sicer dobile na soncu grde rjave madeže. Natrite si kožo z dobrimi sončnim oljem. Olje naj koža vpije. Ne pozabite posebno masirati komolcev, rok in prstov na nogah. Nato se oškropite z

mrzlo vodo in se le nalahno obrišite. Olje je prodrlo globoko v kožo, da vas sonce ne bo preveč opeklo in greste lahko na kopanje. Tudi sipe si ne boste toliko nalepili, kot če bi se šele na kopališču namazali. Zvečer pred spanjem si vse telo dobro namazite s hranljivo, vitaminsko kremo.

Dobro sredstvo proti sončnim opeklinam je jogurt. Opečena mesta si namažite z mrzlim jogurtom in ga pustite na koži 20 minut. Lahko uporabljate namesto jogurta tudi skuto.

Najlepši lak za nohte v poletju je svetel perl-lak.

Skodrani lasje ne prenašajo dobro vode, ker se še bolj zvijejo. Zato se ne koplajte brez plavalne kapice.

Če imate beljene ali barvane lase, jih varujte pred soncem s slamnikom.

Če vas skrbi, da bi se med počitnicami zredile, spijte zjutraj na prazen želodec kozarec tople vode s sokom ene limone.

Mali nasveti

☞ **ČAJE** - Starim gobam pripomoremo k novemu življenju, če jih krepko premečkamo v vodi, ki smo ji dodali sok ene limone. Nato jih preplaknemo v vodi in na soncu posušimo.

☞ **MADEŽE** medu izperemo s toplo vodo, ki ji dodamo malo sode.

☞ **ŽIMNICE**, polnjene s pravo žimo, zmeraj le kratčimo ali jih očistimo s sesavcem; z iztepanjem namreč žimo uničimo.

☞ **CVETJE** v vazi ostane dlje sveže, če dodamo vodi nekaj soli. Priporočljivo je tudi vsak dan stebelca nekoliko prirezati.

OBLEKA, KI SI JO LAHKO IZ STARE PRIREDITE. BELO-CRNO KARO JE VEDNO MODEREN. ZGORNJA DELA ENOBARVEN IN OBROBLJEN S KARO VZORCEM.

Ustvarjave in kritiki

Noben film in noben filmski ustvarjavec ne uide kritiki — dobri ali slabi. Če pa kdo ni deležen pozornosti kritika, je to zanj še posebno ostra kritika. Ker filmski kritiki vsaj v določeni meri pomagajo ustvarjati mnenje občinstva o nekem delu, ker torej vplivajo na njegov odziv nanj, je razumljivo, da filmski ustvarjave ne morejo biti ravnodušni do kritike. Kakšno je njihovo mnenje, pa je skušala nedavno tega ugotoviti angleška revija »Films and Filming«, ki je zastavila štiri vprašanja o tem vrsti znanih filmskih osebnosti. Odgovori nekaterih od njih na prvi dve vprašanji utegnejo biti zanimivi tudi za nas: Vprašani sta:

- Kaj naj bi bil po vašem mnenju namen filmskega kritika?
- Ali branje kritik kakorkoli vpliva na vaše delo?

DIRK BOGARDE

● Oceniti film. Ne samo glede na njegovo vsebino, ampak tudi glede na to, kakšni vrsti občinstva je namenjen. Mnogo preveč kritikov obsodi kak film samo zato, ker ne dosega njihove osebne inteligence ravni, in mnogo preveč jih hvali kak film samo zato, ker je francoski, ruski ali japonski.

Nikoli nisem razumel, kako more nekdo ocenjevati kak film, ne da bi popolnoma obvladal jezik. Veliko preveč

kritikov piše zato, da bi napravili zadovoljstvo sebi in majhni peščici prijateljev.

● Ne bi mogel reči, da kritiki vplivajo na moje delo. Morda sta eden ali dva vplivala name v toliko, kolikor sta se zavedala nečesa, kar sem poskušal storiti scenariju in režiserju navkljub. Toda bolje je, da na človeka vplivajo njegovi režiserji (n. pr. Dearden, Asquith, Cukor itd.) ali soigralci (n. pr. De Sica, Guinness. Če oni pravijo, »v redu je«, že mora biti!

JOSE FERRER

Na splošno mislim o kritiki, da bi moral vsak kritik svojo oceno oblikovati tako, da bi bralci razumeli in zapuili njegovemu mnenju.

● Prepričan sem, da so kritiki zelo pomembni, ne toliko zaradi svojih osebnih mnenj, kot zato, ker posredujejo svojim bralcem vsebino in občutje nekega dela. Občinstvo bo vedno imelo zadnjo besedo in dobro bi bilo, če bi producenti, igralci in kritiki imeli to pred očmi, kadar ocenjujejo moč kritikov nad uspehom ali neuspehom nekega filma.

JOHN HUSTON

● Kritik bi moral povedati svojemu občinstvu, kakšne vrste film je. Njegova kritika ne bi smela biti samo ocena in zagotovo ne samo pripovedovanje zgodbe. Skušati bi moral svojemu občinstvu posredovati značaj in duha filma.

● Da, kritiki vplivajo name. Kajpada: prizadeta kritika me je zadržala »na sledi«, kadar sem imel prav, in mi pomagala priti »na sled«, če sem se zmotil.

ELIA KAZAN

● Dolžnost kritikov do bralcev je, povedati jim, kaj mislijo o filmu, ali bo bralcem všeč... Mnogi od njih ne razumejo in ne opravljajo svoje najvažnejše naloge: omogočiti svojim bralcem, da bodo v filmu resnično našli večje zadovoljstvo. To je: pokazati, kaj je v njem, razsvetliti njegovo notranjost, razkriti njegovo bistvo; napraviti, da bo občinstvu gledanje filma pomenilo več...

● Nikoli kritike niso vplivale name. Ne verjamem, da bi mogli.

ALEC GUINNESS

● Posredovati občinstvu, za katero piše, svoje mnenje na najbolj zanimiv način, ki ga zmore.

svoje zadovoljstvo ali pa — včasih tako — da dosežem neke vrste kompromis z režiserjem.

DAVID NIVEN

● Kritik naj bi s pametno kritiko skušal dvigniti raven filmskega ustvarjanja na svetu.

● Kritik, ki ga visoko cenim, vsekakor lahko vpliva na moje delo.

PETER SELLERS

● Spodbujati občinstvo, naj gre gledat filme, ki kažejo resno umetniško prizadevanje, da bi nekaj povedali na zabaven način, čeprav so le deloma uspehi.

● Vsekakor vplivajo name tisti, ki resnično poznajo svoj posel, nikakor pa ne tisti, ki si delajo iz kritike denar in delo utopijo v svoji želji, da bi bili zabavni ali polemični.

NORMAN WISDON

● Kritik naj bi svojim bralcem nudil razumno in konstruktivno mnenje o filmu,

Film

ki ga je gledal, brez vnašanja osebnega poroga — ali pa nekakšen pregled, ki teži za tem, da bi njega ali njo spreminil v osebnost.

● Popolnoma odločno ne. Ne vplivajo name. Cutim, da je finančni uspeh važnejši, seveda skupno s splošnim javnim mnenjem. Reklama »od ust do ust« je zelo pogosto važnejša in močnejša.

FEDERICO FELLINI

● Nikoli ne berem slabih kritik. To bi bilo, kot da bi si svoj dom postavil zraven, ki malič podoba. Dobra kritika mi daje moč, posebno če je večša. Seveda rajši berem pisanje tistih kritikov, ki so imeli čas, da so razmislili o mojem delu in niso bili prisiljeni napisati svoje ocene takoj, ko so videli film.

LEOPOLDO TORRE-NILSSON

● Po mnenju kritik igra dve vlogi: v svojih odnosih do publike in v svojih odnosih do umetnika. V prvi vlogi mora biti v iskrenem stiku z duhom, mislimi in željami umetnika. V drugi vlogi pa mora dati umetniku sintezo misli neke idealne publike.

● Mislim, da je zelo težko reči, kaj na moje delo ne vpliva.

Jayne Mansfield in twist

Jayne Mansfield, ki je s svojimi merami konkurentka plavalasi Manroe (101 — 53, 90) je izgubila v nekem rimskem nočnem lokalu pri twistu (po navadah »sladkega življenja«) zgornji del oblike in se predstavila ploskajočim gledavcem v nečrku iz črnih špic. Jayne je pozneje dejala: »O, saj to ni bilo nič.«

ANITA EKBERG JE PONOVO SODELOVALA S FELLINIJEV — V NJEGOVI EPIZODI OMNIBUSA »BOCCACCIO 70«

JOHNNY HOLLYDAY, KRALJ TWISTA, BO KMALU STOPIL TUDI PRED FILMSKE KAMERE

MLADA NADEZDA RUMJANCEVA JE ZA SVOJO VLOGO V FILMU »DEKLETA« DOBILA NAGRADO ZA NAJBOLJŠO ŽENSKO VLOGO NA FESTIVALU V MAR DEL PLATI

...novo na lufeni

Marlon Brando in Rock Hudson igrata ameriška vojaka v Evropi v filmu »Zmagovavci«, ki ga režira Carl Foreman (Topovi z Navarona). Partnerke v njunih doživljajih so Sophia Loren, Jeanne Moreau, Christine Kaufman in Romy Schneider.

Hollywoodska sex-bomba št. 1 Jayne Mansfield igra v filmu »Alarmni zvonec«, ki ga snemajo v Rimu, glavno vlogo poleg šarmantnega francoskega igralca in šansonjera Mauricea Chevaliera. Mimogrede: priletni, a še vedno neverjetno mladostni Chevalier je pred kratkim izdal delček skrivnosti svoje mladostne svežine, ko je dejal, da »morajo moški njegovih let zgodaj v posteljo«...

Trije popularni igralci: Francoz Jean-Claude Brialy, Američan Anthony Perkins in Italijan Renato Salvatori bodo zalgrali tri izgubljenice v filmu »Meč in tehtnica«, ki ga bo režiral Henri Calef.

Maria Schell kot psihiater in Paul Hubschmid kot modni fotograf bosta 1. avgusta začela v Berlinu snemanj film »Dva na eni blazini«.

Vedno bolj znana in vedno bolj iskana Christine Kaufman je skupaj z Donom Murrayem (spomnimo se ga predvsem iz »Avtobusne postaje«) v Berlinu igrala v filmu »Predor 28«. Kot zanimivost: za kamero je stal Christinin brat, njene kostime pa je izdelala Christinina mati.

Jean-Claude Brialy bo partner Marine Vlady v filmu »Napišite mi umor« režiserja Frédérica Klottea.

V novem filmu Juliana Duviviera, v katerem igra glavno vlogo Nadja Tiller, kriminalki »Pekoča jed«, je najbolj zanimiv prizor, ko ob krsti čudaškega pokojnika, po njegovi zapovedi v oporoki, žalovavci plešejo dunajski valček...

Možak pri oknu je samo skomignil in se dalje smehljaj. »Aretirani ste. Vsi skupaj,« je dejal. »Z ali brez dečka in Salt Lake Cityja in z Brickovo pomočjo ali brez nje. Dejstvo je,« stegnil je roko in pogladil Bricka po lasih, toda ta je bil hladan in je še vedno brezizrazno strmel perd se, »da je Brick zdaj na strani pravice in reda.« Brick je še vedno z mračnimi očmi strmel v konice svojih čevljev. »Stvar je v tem,« je nadaljeval visoki mož, »da ni važno, kako smo vas ujeli. Če se pri taki stvari pripeti le majhen spodrselaj, je to kakor luknjica v zemeljskem nasipu. Ves nasip se prčenja nenadoma trgati in krivenditi ter rušiti. Zdaj pa nam ne delajte več težav, radi bi končali to zadevo. Kje je denar?«

Toda zdaj je bilo že prepozno. »Vprašajte ga!« sem dejal, stopil naprej in pokazal na Bricka. Brick se je ozrl vame in nadaljeval sem: »Vprašajte tale mikrofona, saj mnogo obljublja in pravi, da vam bo vrnil denar. Prav, oprostite ga torej.« Zazrl sem se v Brickove oči. »Naprej, Brick, reši svoj vrat. Povej mu, kje je denar.« In pljunil sem mu v obraz.

V sobi je bilo mrtvaško tiho. Brick se je ozrl vame s sovražnim pogledom, vendar sem še dalje odločno strmel vanj. Zatem je umaknil pogled in se spet zazrl v svoje čevlje.

Visoki mož je čakal, dokler se ni vse končalo in nisem imel očitno več kaj povedati, potem pa se razumevajoče ozrl v Bricka in dejal: »Nikar ne ravnejte tako z njim. Neumni ste, vendar bodite raje pametnejši in ravnejte tako kakor on. Zaveda se, da smo ga ujeli in tako pomaga, kolikor more. Najbolje bo, če storite kakor on.«

»Nisem neumen,« sem dejal in tako je bilo tudi res. Smehljaje se sem vrnil k svojemu stolu. »Toda če se je on znal pogoditi, se znam tudi jaz. Prav tako, le da boste oprostili samo mene.« Prikimal sem na Tino. »Ona ni ničesar kriva. Prosila me je, naj ne sodelujem pri vsej zadevi, poudarjam, prosila. Vendar dogodkov ni mogla zavreti. Tukaj v Renoju sploh ni sodelovala pri ropu. Nikjer ni bila. Nisem hotel, da bi bila zraven.«

Visoki mož me je nekaj trenutkov gledal in se potem zasmel. »V redu. Če je tako, kakor ste povedali, ne spada zraven: če ni sodelovala pri ropu, jo bomo izpustili, to vam obljubljam.«

»Al,« je hotela spregovoriti Tina, vendar sem jo prekinil. »Tiho! Lažje bom sam prenašal, kar me čaka. Saj vidiš, Tina. Nočem, da bi morala z nami.« Spet sem se obrnil proti moškemu pri oknu. Nisem imel pravega upanja, vendar sem poskušal. »In prav tako želim, da izpustite tudi nas: Cruichanka, Weinerja in mene. Obdržite lahko Bricka, on je bil tisti, ki nas je zapeljal in prisilil, da smo vse to počeli in natančno vam lahko povem, kako je ravnal...«

Smehljajoči se možakar je odkimal z glavo. »Radi bi se izmuznili, kaj, Mercer? V Renoju je bivanje kar prijetno. Saj lahko sami najdemo denar, če se že zapičimo v to stvar. Toda spleča se vam, če nam poveste in deklet bomo izpustili, ako ni bilo vpleteno v rop. Toda to je vse. In sedaj — kje je denar? Nikar ne čakajte, sicer bom izgubil potrpljenje.«

»In njemu ne boste prizanesli? Bo tudi on dobil svoje?« sem pogledal proti Bricku.

Prav tako, kakor vsi ostali z vami vred.«

»V redu,« sem vstal. »Pokazal vam bom, kje je denar. Prav tamle!« Bil sem smrtno utrujen, vendar mi je bilo v zadoščenje, ko sem videl, kako je hladni, razumni možakar zastrmel. Vstal je in odkimaval, saj ni vedel, o čem pravzaprav govorim. Brickov obraz je bil blede in osupel in poskušal je vstati. Manjši detektiv mu je položil roko na ramo in ga porinil nazaj na stol. Visoki mož in manjši detektiv sta šla za menoj k oknu na drugi strani sobe.

Potegnil sem navzgor zaveso in pokazal. »Tamle je vaš denar,« sem dejal. »Zdajle ga lepo vidite. Imenitno se vidi.« Za trenutek sta strmel skozi okno, potem pa sta se namrščena obrnila k meni in ugotovili sem, da bo bolje, če ne bom več tako samozavesten in odrezav. »Na vrhu balona visi,« sem jima pojasnil. »Balon, ki je last Haroldovega kluba. Denar je v platneni vrečki pod žicami na vrhu.«

Strmela sta preko mesta v majhno vrečko, ki je visela na jasnem nebu nad Renojem in se bleščala v poznem popoldanskem soncu. Potem se je visoki mož spet smehljaje obrnil k meni. »Zelo dobro,« je dejal in prikimal. »To mi je všeč. Življenje je vedno zanimivo. Pravi užitek bo razširiti to novico.«

Obrnil se je in odšel preko sobe k eni izmed miz, vzel telefonsko slušalko in dejal: »Zvežite me s Haroldovim klubom in jim povejte, kdo kliče.« Detektiv in jaz sva spet sedla. »Zdravo!« je spregovoril v slušalko visoki mož. »Kaj za vruga je vašim ljudem?« Režal se je. »Mislim namreč vse to godrnjanje o ropu. Mar se nikdar ne ozrete po svoji lastni hiši?« Prenehal je in poslušal. »Mislim, da je bil denar ves čas v hiši.« Spet se je zarežal in zabaval onega na drugem koncu žice ter užival v tem. Očitno ga je zelo zabavalo. Nenadoma sem bil še manjši in bolj prestrašen kakor dotlej.

Smehljajoči se mož pri telefonu seveda ni ničesar zakrivil, kajti ne zgoda se je pripetila nam in tako mu je bilo lahko, pa se je šalil z vso stvarjo. Zgubili smo prostost; morda za leta ali za vselej. In to je bil le običajen dogodek v dnevnem delu tega možakarja in ostalih policistov, nekaj, o čemer se lahko pošaljijo preko telefona. Se nikdar nisem bil tako zgubljen in sam.

XXVI.

Visoki mož je odložil telefon, sedel in se za trenutek zazrl v nas, potem pa prikimal Tini. »V redu, lahko greste. Vrag vas odnesi iz Renoja.«

Tina je vstala in stopila proti meni, toda visoki mož je skočil izza mize in med naju. »Ne!« je dejal in pokazal s kazalcem proti vratom. »Ven!« Takoj!«

»Toda midva sva poročena!« — Tinin glas je bil jokav in proseč. »Kojma od včeraj!«

»Poročena?« se je začudil. »Prav, v tem primeru torej ne zapustite Renoja. Ostanite tukaj, kakšnih šest tednov. Izposlušajte si ločitev. Kar takoj zaprosite za ločitev, jaz se bom pa pogovoril z odvetnikom.« Tina je hotela stopiti mimo njega k meni, toda visoki mož ji je to preprečil. »Ne!« je dejal. »Niste razumeli? Končano je, to je mimo. V zapor bo šel — za nekaj let. Poslednjič v življenju ga vidite, razen takrat, ko bo razprava. Odločite se in rešite stvar! Odidite, ločite se in pozabite nanj. Da, tako mislim, odidite in to takoj!«

Morala je oditi. Visoki mož jo je pospremil do vrat in ji zakril pogled, tako, da se ni mogla obrniti in me pogledati. Popeljal jo je ven in zaprl vrata za njo, medtem ko sem sedel, poln sovrašstva.

Nazaj grede se je ozrl name. »Prepričani ste, da je to krutost, mar ne? Košček policijske surovosti. Prav. Tole ni samo bedasta domiselica.« Stal je sredi sobe in nas opazoval — enega za drugim. »Prekleti bedaki,« je tiho dejal in nejevoljno odkimal z glavo. »Ne zavedate se, kaj se je zgodilo z vami, mar ne?« je vzkliknil. »Nikar ne mislite, da bo vse zlahka minilo! Cas je, da nehate misliti na žene in dekleta, pa vse ostalo, kar vabi človeka znotraj nevadskih meja. Pri bogu!« je vzkliknil. »Zapravili ste svoja življenja. Koliko let imate: osemnajst, devetnajst, dvajset? Mnogo več že ne!«

Stal je sredi sobe, nas gledal in globoko dihal. Potem je tiho nadaljeval. »Prav, ne morem vas obtožiti in obsoditi, vendar vem, kaj vas bo doletelo. Trideset let boste dobili. Odsedeli pa dvajset. Veste kaj? Takrat, ko vas bodo spustili, bodo ljudje, ki so zdaj vaši sošolci, že imeli otroke — tako stare, kakor ste vi sedaj.«

Naglo se je obrnil k meni. »Poročeni, kaj?« je zlobno dejal. »Prav, čestitam vam. Upam, da sta preživela skupaj dva lepa dneva, kajti to je vse, kar ste imeli od življenja z njo. Morda mislite, da vas bo čakala? Da, ločila se bo, morda res šele čez leto dni. Tako se navadno zgodi. Morda včasih potrpe celo dve leti pa tri ali celo štiri. Le ena je nekoč vzdržala sedem let. Tale pa ne bo čakala dvajset let, vi prekleti bedaki, saj tega ne zmorete! Življenje ni dolgo. Odsila je, da bi ji dovolili ločitev z ami. In poročila se bo s komerkoli drugim. Le eno življenje ima in ne more čakati.«

Prišel je hoditi po sobi z zamišljenim in jeznim obrazom. Strmel je v pod in se večkrat ježno ozrl na nas. »Imela bo otroke. Ležala bo v postelji z drugim, ne z vami, imela bo otroke in po dveh letih se ne bo več spominjala vašega obraza in tudi vi ne njenega. Pet, deset let bo minilo pa sploh ne bo več pomislila na vas.«

Od časa do časa se je s pogledom pomudil na naših obrazih. »Ne morete si predstavljati, kaj pomeni dvajset let,« je dejal tiho, skoraj šepetaje. »Tega si ne morete misliti in prepričani ste, da boste pričeli živeti znova, ko vas bodo izpustili. Tako mislite in prepričani ste, da bo vse dobro, ko boste prišli iz zapora. Imeli boste nekaj sivih las, toda ostalo bo v redu, kakor v filmih. Mislite, da se boste poročili? Kaj pa si sploh predstavljate? Kaj vendar nameravate storiti, ubogi siromaki, ko vas bodo izpustili? Kako si boste služili kruh? In kdo, za vruga, se bo hotel poročiti z vami?«

Stopil je k oknu in sedel. »Mar sploh veste, kaj se bo zgodilo z vami v zaporu? Utrudili se boste in zredili, kakor večina in ta utrujenost je posebne vrste — kazniška utrujenost — in te ljudje, ki so na prostem, sploh ne poznajo. Ljudje v kaznišnici se zredujejo, toda ta debelost je nezdrava, odvisna in ogabna. Tam so fantje komaj tridesetih let s trebuh, debelimi rokami in nogami in maščobnimi gubami na tilnikih. Zaporniki se ne gibljejo in ne telovadijo in vse, kar imajo, je hrana. Tako se pričnejo rediti.« Govoril je s poudarkom in se nagnil proti nam: »In še nekaj — lasje jim izpadajo, pa zobe izgubijo, ne vem zakaj. Da. Preklete zobe zgubite! Ljudje, ki obiskujejo kaznišnico, me sprašujejo, čemu je v njej toliko starcev.« Zasmel se je. Kratko in grenko. »Pa niso stari! Osemindvajset, devetindvajset, trideset, enaintrideset pa dvaintrideset let imajo in rumeni so kakor jajca, pa brez zob in debeli — moj bog, človek se ji dotakne pa potem dvajset minut briše roke od studa. Tako je z mlajšimi. Starejši ubežejo drugo pot in postanejo izsušeni okostnjaki.«

Sedel je, nam kimal z glavo in se rahlo smehljaj. »Le mislite na ženske, fantje,« je dejal sladkobno, »mislite nanje, kajti to vam edino preostane. Kar premišlujte o njih.« Oddahnil se je: »Moj bog nobenega upanja nimate. Vašo zadevo ste dobro pripravili, nikoli ne bi pomislil na kaj takega. Vendar niste imeli možnosti, da bi uspeli. Pustimo slučaj, tudi sicer bi vas našli: korak za korakom. Zadeva je bila nemogoča. Ničesar niste dobili in zapravili ste svoja življenja. Zdaj ste mrtvi — ujelo vas je! Čemu, za vruga, me trpinčite. Vsi skupaj!«

Tiho je obsedel in lahno srdito trzel z nogo, prav tako nemirno kakor maček, ki lovi svoj rep. Ni mi bilo potrebno razmišljati o vsem, kar nam je povedal. Premišljeval pa sem, daj bom imel priložnost, da bi se ubil. Kajti vedel sem, da je bilo res vse, kar nam je povedal. Še jutraj sva s Tino stala na Mount Roser in se podila po šest čevljev visokem snegu, sonce naju je gredo v hrbet, nebo krog naju pa je bilo čisto in sinje. Zajtrkovala sva ob jezeru Tahoe ter opazovala bore in kristalno čisto vodo. Vse to se je zares zgodilo, zdaj — nekaj ur kasneje — pa je kazalo, da nikdar več ne bom videl vsega tega, ne Tine, razen morda nekaj minut ob obisku, kjer ji ne bom mogel ničesar povedati in bo med nama jeklena reščka.

»Prav, fantje; kako se počutite?«

Nihče mu ni odgovoril. Dvignil sem pogled, Guy je pogledal brezizrazno kakor slepec. Jerry je stal smrtno blede, zamišljen sam vase in strmel nekam v prazno. Brick je sedel s komolci na kolenih in s povešeno glavo in opazil sem prva znamenja plešavosti na njegovem temenu.

Strma je pot do poklica

Da, strma je pot do poklica. To občutim tudi sam, zakaj sam s bom moral odločiti. — Kakšen poklic si bom izbral? Rad bi bil srečen in zadovoljen. Poklic je v življenju pomemben in zato ne moremo

no odločil, me je navdajala z neko brezskrbnostjo. A zdaj je privršlo kot vihar. Lahko in brezskrbno srce so napolnili temni, preteči oblaki in začele so padati prve težke kaplje. Zapiral sem se nekam vase in premišljeval. Postajal sem nervozen. Starši so se zavzeli zame. Povpraševali so o mnogih poklicih, a ni bilo uspeha. Ne morem se odločiti. Skrbí me iz dneva v dan. Moje veselje: živalstvo, zgodovina, književnost! Torej prosvetni delavec! No... morda... Vendar določam študij in nič preveč donosen poklic, kakor sem slisal.

Razgovarjali smo se o tem. »Doma ne boš! Je preveč truda,« je začel oče. »In skrbí,« je segla v besedo mama. »Pa spreteti nisi preveč,« je dejal oče. Zadelo me je. Res nisem preveč spreten, a tudi neroden. Hotel sem nekaj ugovarjati, a mi ata ni pustil do besede: »Študiral boš naprej, toda kaj. Če greš v gimnazijo, nisi še nič. Tudi ne veš, če bom mogel vzdržati tih deset let. Nisem več mlad.« Da, to vem. Na srednjo torej! Toda kam?

»Janez bo profesor!« je menila teta.

»Kaj pa teologija?« se je dvignil eden izmed sorodnikov. Nasmehnil sem se. Teologija, hm. Se zaprl bi me radi, tako kot pesnika Gregorčiča. Ne!

Torej, to ne? Kaj pa? Izbiraj, Janez, zadnji čas je, da se odločiš!

V mlado in nekdanj brezskrbno srce vedno gosteje padajo težke kaplje skrbí...

JANEZ TUŠEK

mlada rast

kar reči: »Kovač bom! Arhitekt bom!« Nikoli nisem jemal poklica tako resno. Mislil, da se bom zanj pravočas-

Zvesti lovski pes

Takole mi je pripovedoval stari:

Vreme je bilo deževno in burja je brila čez Prokletije. Planinski venec med Skadarskim jezerom in Jadranom je skoraj gol. Čeprav je lovec Maks Kredel kot domačin dobro poznal nevarnosti ob nagli ohladitvi zraka, se je odpravil v planino, da bi uplenil kuno zlatico, ki je tam

pogosta. S seboj je vzel le svojega balkanskega goniča.

Januar je najboljši čas za lov na kune, ker je pozneje njihovo krzno manj vredno. Pred odhodom z doma je Maks Kredel povedal, da je namenjen na Babino polje, kjer je prejšnje leto uspešno lovil. Nenadoma se je vreme sprevrglo. Sneg je pokril gozd in skalo. To je bilo dobro, ker so sledovi v snegu izdajali bivališča dragocenih kožuharjev.

Maks Kredel je močno utrujen prišel do izvirka na Milčini ravnini. Tam se je odpočil, se okrepčal in odšel, potem pa utrujen od težavne hoje zaspal. Iz spanja se ni več prebudil. Kredeljeva družina je takoj drugi dan obvestila Ljudsko milico, da se lovec ni vrnil, čeprav je obljubil, da se vrne še isti večer. Patrola je krenila na Babino polje in začela z nestrnim iskanjem pogrešanega lovca. Šele tretji dan so miličniki zaslišali cviljenje in slabotno lajanje psa. Sledili so mu in našli Maksa Kredela zmrznjenega ob izvirku. Zvesti pes je cele tri dni čuval gospodarja sredi zasnežene planine.

ANTON OBLAK

Zakaj ribe ne govorijo

Ko je očka pripovedoval svoje doživljaje, ga je vprašal Jurček:

»Zakaj ribe ne govorijo?«

»Kar ti govori pod vodo!« seže v besedo njegov osemletni brat.

Bajka o lokvanju

Neke zvezdne noči se je mlad vojak sprehajal ob obali jezera. Mladenič je gledal Velikega medveda in ostale zvezde, ki jih je poznal. Nenadoma je zagledal lepo svetlo

VSAK PO SVOJE PREŽIVLJA ČAS, V KATEREM JE PROST SLUŽBENIH ALI PA SOLSKIH OBVEZNOSTI. — TALE PIONIR SE JE NA PRIMER ODLOČIL, DA BO NA RAZPOLAGO ZA PROMETNO VZGOJO. NASLI SMO GA, KO JE KOLESARJEM, KI SO BILI PREVEČ NERODNI ZA NA CESTO, PA TUDI DRUGIM, DELIL BROŠURICE O CESTNIH PREDPISIH. OTROCI OKOLI NJEGA PA SO PRAV TEDAJ PREŽIVLJALI SVOJ PROSTI ČAS TAKO, DA SO GA OPAZOVALI

Večno deževje

V južnoameriški državi Paragvaj je nek kraj, kjer neprestano dežuje. Ta kraj se nahaja na meji Brazilije in Paragvaja. Tu teče reka Parana, ki se deli na 12 manjših in večjih rokavov. Prebivalci tega kraja se ne morejo spomniti enega dne, ki bi bil brez padavin.

Dež, ki pada, nastane iz drobnih kapljic, ki jih prinese veter iz bližnjega velikega slapa. Močan veter piha vedno v smeri delte reke Parane. Te vodne kapljice zanese veter v višino, kjer se zaradi mraza stvorijo v dežne kapljice in padajo na zemljo v obliki večnega dežja.

zvezdo, ki je prej še nikdar ni videl. Zdel si je, da bi poznal njeno ime.

Postal je utrujen in zaspal je. Sanjal je, da je lepa zvezda prišla k njemu. Stala je poleg njega kot lepa mladenka. Bil je tako razburjen, da sploh ni mogel govoriti. Končno mu je dejala:

»Želela bi živeti z ljudmi na zemlji. Kje bi si lahko uredila svoj dom?«

»Lahko bi stanovala na visoki cedri,« je rekel mladenič, »njene veje so močne in tam bi bila varna.«

»Ne,« — je dejala deklica. »Edina družina mi bodo na cedri ptice. Zelim biti skupaj z ljudmi, ki jih ljubim.«

»Uredi si dom na pobočju griča,« je predlagal mladenič. »Tu« — laško gledala ljudi, ki odhajajo na delo. Vendar je deklica odkimala z glavo.

»Bi morda želela živeti v zeleni dolini?« je vprašal mladi vojak. »Tam je mirno in tiho.« Zopet je lepota ponosno odkimala z glavo.

»Kaj pa, če bi stanovala na vrhu visoke stene, nad slapom?« Tudi ta predlog je zavrnila.

Dejala je: »Niti eno od predloženih mest mi ni všeč.

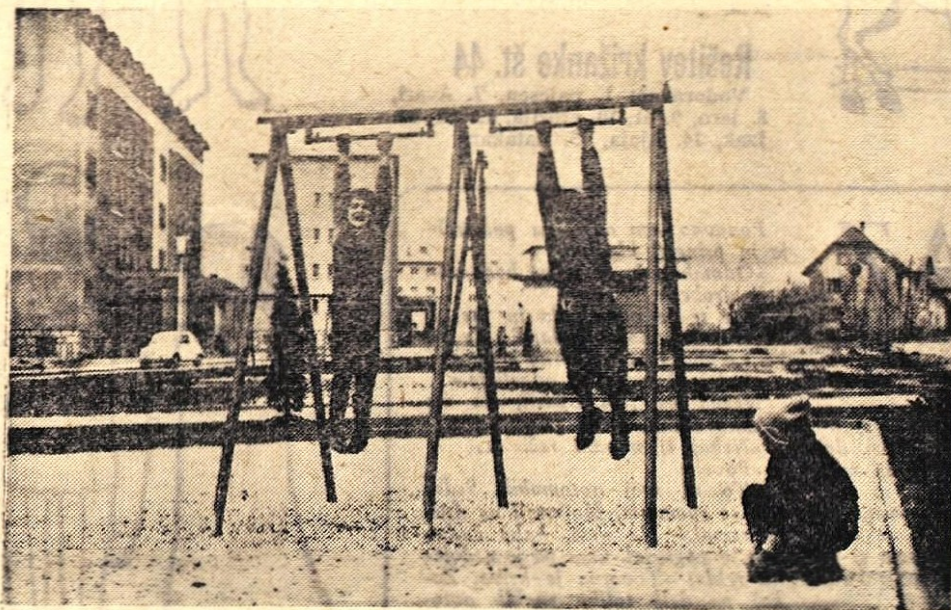
Vidim, da mi ti ne moreš pomagati. Sama bom poišla kraj za svoje bivališče.«

Deklica se je obrnila in odšla proti jezeru. Ko je zabredla v vodo, je morská globina pogoltnila njen sijaj. Mladenič je stekel k jezeru v upanju, da jo bo še našel. Zagledal pa je samo lep bel cvet, v katerega se je spremenila zvezda — deklica. Ta cvet je bil lokvanj. (Indijska pravljica)

Japonček in morski pes

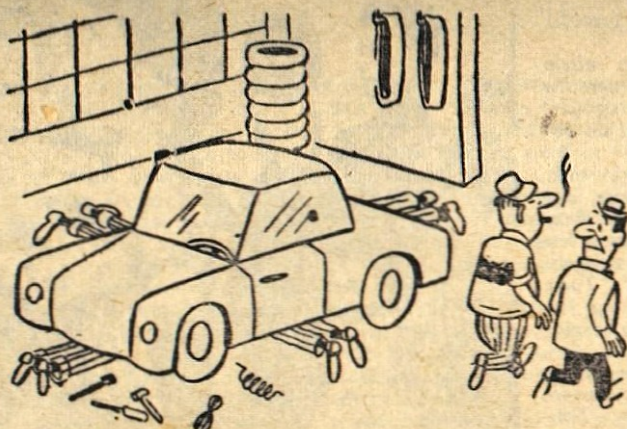
Dečku iz neke japonske vasice je uspelo premagati morskega psa. Takole se je zgodilo:

Nekega dne je odšel z očetom na ribolov. Ko so bili precej oddaljeni od obale, je nenadoma padel v vodo. Tedaj je proti njemu priplaval morski pes. Deček je junško zgrabil nož, ki ga je imel pri roki. Zadel mu je nekaj udarcev, vendar se morski pes ni predal. Na pomoč je prihitel tudi dečkov oče in tako sta skupno premagala morskga razbojnika.

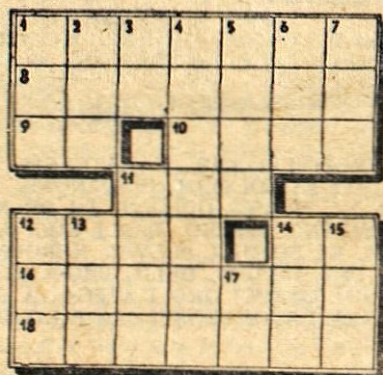
GUGALNICA NA JESENICAH V NASELJU »PLAVŽ« JE VODNA POLNA OTROK, KI ŽE SEDAJ ŽELIJO BITI V OBLAKIH

TUDI PRI NAS

Spet kvartajo

Križanka št. 45

Vodoravno: 1. barvitost, 8. užitne morske školjke, 9. kemijski simbol za kalcij, 10. ime violinista Ozima, 11. bosanska reka, 12. ansambel narodnih plesov iz Zagreba, 14. kemijski simbol za rubidij, 16. čustvena razgibanost, 18. požigavec iz strasti.

Navpično: 1. debela odeja, 2. žuželka z želom, 3. kratica za Ljudsko tehniko, 4. veletok v Južni Ameriki, 5. glavno mesto latvijske republike v SZ, 6. ime pesnika Grudna, 7. veznik, 11. premik zemlje zaradi erozije, 12. zal, mikaven, 13. sodobna izvedba spačka, 14. železov oksid, 15. nekdanji hrvatski poglavar, 17. začetnici avtorja Smrti Smail-age Čengića.

AKTUALNO

...In za očka je zelo dobro, da si malo odpočije od pisarniškega dela

ZNAJTI SE JE TREBA

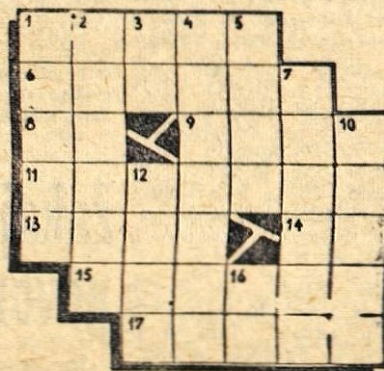

SHUJŠEVALNA KURA

— Vaša shujševalna kura gospod zdravnik je izvrstna. Z uspehom sem jo preizkusila na svojem možu.

Križanka št. 46

Križanka je magična, zato velja prva številka za vpis vodoravno, druga pa za navpično:

1., 1. neumnica, 6., 2. pismena obveza, 8., 3. vzklík bolečine, 9., 12. ime filmske igravke Turner, 11., 4. vodni ptič, 13., 5. riževo žganje, 14., 16. avtomobilska oznaka Niša, 15., 7. znana oseba, 17., 10. ime pevke Zubović.

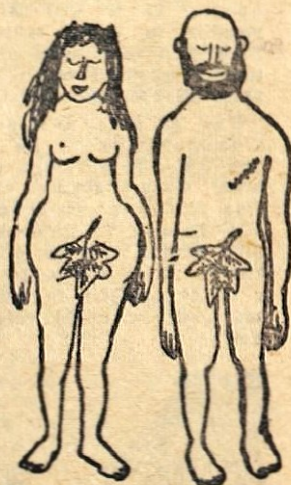
Rešitev križanke št. 43

Vodoravno: 1. stavka, 7. komfort, 9. eni, 10. zel, 11. ta, 12. Paka, 13. korak, 14. svila, 16. Lima, 17. OG, 19. ako, 20. oba, 21. paničen, 23. rozeta.

Rešitev križanke št. 44

Vodoravno: 1. pajesen, 7. Avari, 8. jaro, 9. at, 10. erozija, 12. SI, 13. Izak, 14. Ajaja, 15. natakari.

In bog je ustvaril ženo

Ko je ura odbila polnoč, se je Ela dvignila. Vse po vrsti nas je poljubila in odšla.

»Spremi jo!« je dejala moja žena. Pri tem ni mislila, da lahko dobim bronbitis. Poznam Elo. Vrne se po trikrat. Vedno kaj pozabi. Jaz pa moram stati na prepihu. Ravno kar sem mislil, da je le odšla, ko zaslišim: »Oprosti!« — pravi poljudno — »ključavnica na vozu je zmrznila. Bi hotel malo pihniti vanjo, ti si velik in močan!« Zvenelo je kot nekak poklon. »Zelo rad!« — sem dejal.

Zares je trapasto klečati v snegu in pihati v zamrzlo ključavnico volkswagena.

»Ne gre!« — je dejala, »poskusi z vžigalnikom.«

MRAZ

»Niti z vžigalnikom ne gre,« sem dejal po daljšem času.

»Nimaš sveče?« je vprašala nežno.

Svečo sem imel na podstrešju. Stiri nadstropja gori, štiri doli. Kaj morem, če je Ela naša znan-ka!

»Moraj z roko zavarovati plamen,« je dejala Ela, ki je teoretično vse vedela. Malo sem si prismodil kožo; poizkus je trajal 10 minut.

»Nebaj!« se je spomnila, »prinesi kladivo, bomo razbili okno.«

Ponovno sem odšel na podstrešje in prinesel kladivo.

»Odmakni se, da te ne bodo zadeli drobci.«

Ona se je odmaknila in jaz... »Treba bo močno udariti, da se bo razbilo tako odporno okno.«

»Sedaj bi se lahko odpeljala.« Nenadoma sem opazil, da me nekako čudno gleda.

»Nekaj ti moram reči...« »Povej.«

»To ni moj avtomobil. Sedaj sem se spomnila. Moj stoji na drugi strani.« Ne vem, kako čudno sem jo pogledal. Ona pa je nedolžno rekla: »Tovarna je kriva. Zakaj pa dela toliko enakih avtomobilov.«

SIMON KARNIGEHT